

REPUBLIKA

Rok XIII.

ŁÓDŹ, ŚRODA, 29 KWIETNIA 1936 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

№ 117

Drugi dzień ograniczeń walutowych

Jak pracowały wczoraj banki.-Pierwsze decyzje Komisji Dewizowej.-Sprawy emigrantów
Czy należy zgłaszać rachunki otwarte w bankach zagranicznych?—sporne zapatrywanie kół bankowych i prawniczych
(Specjalna służba informacyjna „Republiki“)

Warszawa, 28 kwietnia

(B) Drugi dzień obowiązywania przepisów dewizowych przyniósł większe uporządkowanie czynności bankowych, stojących w ub. poniedziałek pod znakiem dezorientacji i całkowitego braku techniki przy wykonywaniu nowych i niezmiernie skomplikowanych postanowień prawnych.

W drugim dniu obowiązywania przepisów kontrolujących handel dewizami, banki pracowały już normalnie, jednakże ściśle na podstawie nowych przepisów. Przeprowadzono więc bez ograniczeń transakcje papierami wartościowymi krajowymi, oraz papierami obowiązującymi na waluty zagraniczne, jak Pożyczką Stabilizacyjną, Dillonowską i in. Również normalnie pracowały banki w dziedzinie wekslowo - dyskontowej, inkasowej, wkładowej i t. d. Natomiast w dziedzinie handlu krajowymi i zagranicznymi środkami płatniczymi banki, które nie otrzymały prawa banków dewizowych, były nieczynne, a banki dewizowe, przez cały czas urzędowania w dniu dzisiejszym były w nieustannym kontakcie z urzędującą bez przerwy w Banku Polskim, nowomianowaną komisją dewizową, z dr. Wł. Baczyńskim na czele.

Rozstrzygnięte wątpliwości

Komisja dewizowa w ciągu dnia dzisiejszego wyjaśniła setki nasuwających się w toku pracy bankowej wątpliwości, jednakże wszystkich rozstrzygnąć nie zdołała i dlatego w kołach bankowych oczekują na najbliższe dni wydania nowych rozporządzeń wykonawczych, normujących zasadnicze postanowienia dekretu Prezydenta RP., o restrykcjach dewizowych.

Z wątpliwości rozstrzygniętych dziś przez komisję dewizową na pierwsze miejsce postawić należy ustalenie, że terminowe transakcje walutowo - dewizowe, zawarte między bankami a prywatnymi klientami przed dniem 27 bm., a dotąd niewykonane, ZOSTAJĄ ANULOWANE I WYKONANE NIE BĘDĄ.

Natomiast wykonane będą te transakcje terminowe walutowo - dewizowe, które zostały przez banki już przeprowadzone w ten sposób, że na przykład zakupiono już zamówioną walutę, ale klient transakcji ze swej strony nie zakończył, na przykład nie podniósł zamówionej przez siebie waluty zagranicznej. Transakcje tego rodzaju nie podlegają anulowaniu i będą zakończone.

Drugim niezmiernie ważnym roz-

strzygnięciem komisji dewizowej jest orzeczenie, że wszelkie terminowe transakcje monetami złotymi, przeprowadzone do końca lub niezakończone, zostają bezwzględnie anulowane i wykonane nie będą.

Nieco inaczej rozstrzygnęła komisja dewizowa zagadnienie transakcji terminowych walutowo - dewizowych między instytucjami finansowymi. Komisja dewizowa stanęła na stanowisku, że skoro te transakcje zawarto przed dniem 27 bm. z terminem wykonania późniejszym, to nie będą one anulowane i podlegają wykonaniu.

Wśród nierozstrzygniętych przez komisję dewizową zagadnień na pierwsze miejsce stawia się sprawę wysyłki pieniędzy zagranicznych dla członków rodzin, pozostających zagranicą, naprzekład, na studjach. Wiadomo ogólnie, że w ostatnich latach spowodo przeludnienia uniwersytetów polskich olbrzymie rzesze młodzieży polskiej studują na uniwersytetach francuskich, belgijskich, włoskich i austriackich. W związku ze zbliżaniem się końca miesiąca, liczne rodziny zgłaszały się do banków, pragnąc wysłać dla swych synów lub córek pieniądze zagranicę i spotykały się z odmową. To zagadnienie będzie w krótkim czasie rozstrzygnięte

DROGA PRZEPISÓW DODATKOWYCH,

podobnie jak sprawa zabierania kwot pieniężnych przez emigrantów i ewentualne przekazywanie im wierzytelności, które pozostawili w Polsce. Tego typu wierzytelności posiada w Polsce dużo, szczególnie

emigranci do Ameryki i Palestyny

Sporne jest również zapatrywanie kół bankowych i prawniczych na wyko-

nanie przepisu art. 10 dekretu Prezydenta RP. „o restrykcjach dewizowych“ mówiącego o obowiązku zgłaszania należności zagranicznych.

Rozporządzenie wykonawcze ministerstwa skarbu do dekretu Prezydenta RP. mówi tylko o obowiązku zgłaszania należności zagranicznych przez eksporterów za ofiarowaniem ich do skupu Bankowi Polskiemu lub jednemu z banków dewizowych. Nie jest natomiast wyjaśniony ani termin ani obowiązek zgłaszania Komisji Dewizowej czy też Bankowi Polskiemu rachunków otwartych w bankach zagranicznych, należności u osób prywatnych i t. d. Komisja dewizowa zajmuje się skrupulatnie zbieraniem najróżniejszych podniesionych przez praktykę życia codziennego wątpliwości i przedkłada je departamentowi obrotu pieniężnego ministerstwa skarbu, który w ciągu najbliższych dni zgromadzić ma materiały i przepracować je. Najprawdopodobniej NIE OBEJDZIE SIĘ BEZ WYDANIA KILKU ROZPORZĄDZEŃ WYKONAWCZYCH, W RÓŻNYCH TERMINACH, gdyż życie codzienne nastęrczy, oczywiście, dalsze wątpliwości, które będą musiały być rozstrzygnięte.

Zwyczaj papierów procentowych

O ile sądzić wolno z wiadomości prywatnych czarna giełda warszawska tym czasem całkowicie zamarła. Transakcje nie są dokonywane, chociażby z tego powodu, że tymczasem wolne kapitały rzucono na skup papierów procentowych, szczególnie dolarowych, jak Pożyczki stabilizacyjnej, dillonowskiej i t. d., czem wywołano dużą zwyżkę kursu tych walorów. Prywatni posiadacze wolnej gotówki nie zdecydowali się

dotąd na nielegalny zakup walut zagranicznych, bądź złota w obawie przed wysokimi karami.

Bankowi Polskiemu zaofiarowano dziś do skupu dość znaczną ilość dolarów papierowych, za które instytucja ta płaciła po zł. 5,29. Kursu dolara złotego Bank Polski nie ogłosił. Dewizy wykazywały kurs niższy aniżeli w sobotę 25 bm. Szczególnie zaznaczyła się zniżka w stosunku do dewiz na Londyn, Zurych i Brukselę. Równocześnie według wiadomości telegraficznych z Zurychu, dewizy na Warszawę na tamtejszej giełdzie, które w sobotę stały 57,70, zwyżkowały dziś do 57,73. Podobnie zwyżkował kurs dewiz na Warszawę na giełdzie londyńskiej

Wśród głosów prasy zagranicznej, szeroko omawiającej ostatnie zarządzenia dewizowe w Polsce, przeważa opinia, że rząd polski, decydując się na wprowadzenie, za przykładem lwiej części krajów europejskich, restrykcji dewizowych, dowiódł zdecydowaną wolę utrzymania kursu złotego na jego obecnym poziomie.

Zarządzenia dewizowe w Polsce są oceniane przez codzienną jak i fachową prasę zagraniczną jednomyślnie, jako środek walki ze spekulacją, która w ostatnich czasach zaznaczyła się szczególnie mocno na rynku walutowym polskim.

Warszawa, 28 kwietnia.

(PAT). W celu umożliwienia polskiemu tow. handlu kompensacyjnemu w Warszawie prowadzenia działalności, do której zostało ono powołane, komisja dewizowa udzieliła zezwoleń na dokonywanie przez osoby i firmy, mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce, wpłat do towarzystwa i na jego rachunek w bankach dewizowych na rzecz osób i firm, mających miejsce zamieszkania lub siedzibę zagranicą.

Zezwolenia na wysyłkę pieniędzy dla studentów

i osób, będących na kuracji zagranicą, można uzyskać dopiero po złożeniu zaświadczeń konsulatów polskich

Warszawa, 28 kwietnia.

(PAT) Na podstawie par. 6 rozporządzenia wykonawczego do dekretu Prezydenta R. P. o kontroli nad obrotem złotem i dewizami, komisja dewizowa udzieliła bankom dewizowym zezwoleń na przekazywanie zagranicę krajowych i zagranicznych środków płatniczych na następujące cele: 1) zapłatę zobowiązań zagranicznych, wynikających z przywozu towarów z zagranicy, 2) pokrycie kosztów ekspedycji, ubezpieczeń i transportów sprowadzonych z zagranicy towarów i na pokrycie cla uiszczanego w

walucie zagranicznej. Na wyżej wymienione cele bankom dewizowym wolno wykonywać zlecenia do wysokości równowartości 1000 zł. w ciągu jednego dnia na zlecenie jednej i tej samej osoby fizycznej lub prawnej. Sprzedaż zagranicznych środków płatniczych oraz przekazywanie pieniędzy zagranicę na kwoty wyższe od podanej lub na cele inne niż wyżej podane, wymaga zezwolenia komisji dewizowej.

Na przekazywanie pieniędzy zagranicę na utrzymanie osób, będących tam na studjach, na kuracji i t. p. wymaga-

ne jest zezwolenie komisji dewizowej. Podania, składane w tych sprawach do komisji dewizowej za pośrednictwem banków dewizowych muszą zawierać cel i termin pobytu oraz okres, na jaki jest przeznaczona przekazywana suma. Koszty pobytu w sanatorium, opłaty czesnego i t. d. muszą być udowodnione rachunkami. Jako dowody uzasadniające zapotrzebowanie mogą służyć poświadczenia konsulatów polskich, stwierdzające fakt oraz czas trwania pobytu zagranicą.

ZARZĄDZENIA KOMISJI DEWIZOWEJ

Szczegółowe przepisy dla eksporterów.—Jakie dokumenty należy przedłożyć aby uzyskać zezwolenie na przydział dewiz

Warszawa, 28 kwietnia (Pat) — Na każde zapotrzebowanie zagranicznych środków płatniczych, a więc również na zapotrzebowanie, załatwiane w granicach kompetencji banków dewizowych, musi być złożony na leżycie udokumentowany wniosek. Wniosek sporządzony być musi na odpowiednim druku, który za pobraniem opłaty manipulacyjnej w wysokości 50 gr. od sztuki wydają wszystkie oddziały Banku Polskiego.

Starając się o zezwolenie na przekazanie zagranicę pieniędzy zainteresowane osoby powinny dołączyć do wniosku dowody, uzasadniające zapotrzebowanie na zagraniczne środki płatnicze lub na przekaz zagranicę.

W razie zgłoszenia zapotrzebowania środków płatniczych w związku z wyjazdem zagranicę należy przedstawić paszport lub inny dowód upoważniający do przekroczenia granicy. W wypadku przekazywania zagranicę należności z tytułu zapłaty zobowiązań zagranicznych, wynikłych z przywozu towarów, należy przedstawić fakturę, wystawioną przez zagranicznego sprzedawcę oraz kwit urzędu celnego, stwierdzający dokonanie odprawy celnej. Jeżeli towar nadszedł do kraju przed 1 stycznia 1936 roku, a transakcja dokonana była na warunkach kredytowych, to należy przedstawić dowody umowy kredytowej lub korespondencję ustalającą warunki i termin płatności oraz inne dowody, stwierdzające, że towar nie został jeszcze w całości zapłacony. W razie przekazywania zagranicę pieniędzy z tytułu zapłaty zaliczek na towary, które mają być sprowadzone z zagranicy, należy przedstawić dokumenty, stwierdzające konieczność zapłaty zaliczki, t. j. ofertę, t. zw. fakturę pro forma, korespondencję i t. d. Ponadto należy złożyć piśmienne zobowiązanie przedstawienia najpóźniej do 3 miesięcy dowodów, stwierdzających nadejście towaru do kraju. Przy spłaceniu procentów od pożyczek zagranicznych należy podać od jakiego kapitału, za jaki czas i w jakiej wysokości mają być zapłacone odsetki. Do wniosku o przekazanie składki ubezpieczeniowej należy dołączyć polisę towarzystwa ubezpieczeniowego. We wnioskach o przekazanie należności za wykonanie usług i prace, należy wymienić jakich usług i prace, należności te dotyczą i przedstawić na to odpowiednie dowody. Wszystkie powyższe dokumenty muszą być w Banku Dewizowym złożone w oryginałach.

Warszawa, 28 kwietnia

(Pat) — W związku z wprowadzoną dekretem Prezydenta R.P. kontrolą obrotu złotem i dewizami, przewidującą obowiązek zgłaszania i zaofiarowania Bankowi Polskiemu lub bankom dewizowym do skupu należności od zagranicy z wszelkich tytułów, a w szczególności za sprzedane zagranicę towary, wspomniane rozporządzenie wykonawcze postanawia, co następuje: par. 19 (1)

GRAND-KINO

DZIS I CODZIENIE

przy wypełnionej po brzegi widowni

POKUSA

MARLENA DIETRICH
GARY COOPER
Film E. LUBITSCHA

Film w bieżącym sezonie w żadnym innym kinie wyświetlany nie będzie. Dziś ulgi ważne.

eksporterzy są obowiązani zaofiarować do skupu Bankowi Polskiemu lub Bankowi Dewizowemu całkowitą należność przypadającą im za sprzedane zagranicę towary, podług kursu odnośnej dewizy w dniu wypłaty lub postawienia im

Przywóz banknotów złotych — dozwolony

Obywatele polscy ulokowali zagranicą około 800 milj. zł.

Jednym z najważniejszych artykułów dekretu o ograniczeniach dewizowych jest art. 10, który zawiera pełnomocnictwo do wprowadzenia przymusu rejestracji wszelkich zagranicznych lokat, zagranicznych papierów procentowych i t. p. Pełnomocnictwo to nie zostało wyzyskane.

Niektórzy fachowcy, jak np. b. min. Gabryel Czechowicz obliczają ulokowane zagranicą kapitały na 800 milionów złotych. W razie wyzyskania pełno-

do dyspozycji równowartości w walucie polskiej. (2) eksporterzy są obowiązani do składania Bankowi Polskiemu na jego żądanie comiesięcznych sprawozdań do dnia 10 każdego miesiąca za ubiegły miesiąc kalendarzowy obejmują

mocnictw art. 10 dekretu, właściciele kapitałów ulokowanych zagranicą będą musieli je rejestrować. Dozwolone jest według wyraźnego brzmienia dekretu, przywożenie do Polski banknotów złotych. Zachodzi zatem możliwość przywożenia tych banknotów z różnych tytułów. Rodzi się pytanie, czy w ten sposób nie będą podejmowane próby pozabawienia Banku Polskiego należnych mu dewiz.

cych rodzaj i cenę jednostkową sprzedanych przez nich zagranicę towarów, sumę należności zagranicznych za te towary oraz stwierdzenie, kiedy i jakimi Bankowi Dewizowemu należności rzeczony zostały lub zostaną zaofiarowane do skupu. (3) Bankowi Polskiemu służy prawo rewidowania ksiąg eksporterów, celem stwierdzenia, czy eksporterzy wywiązali się z obowiązków, ustanowionych w paragrafie niniejszym.

Paragraf 20. Przepis par. 19 ustęp 1) odnosi się w równej mierze do należności, przypadających za sprzedane i zastawione zagranicę wszelkie papiery procentowe i dywidendowe oraz za kupony od tych papierów.

Paragraf 21 i uzyskane od cudzoziemców kredyty oraz udzielona poręka za spłatę takich kredytów, podlegają zgłoszeniu w Banku Polskim w terminie dni 7-miu od dnia uzyskania kredytu lub udzielenia poręki.

Zagranica o ograniczeniach dewizowych w Polsce

Zarządzenia były koniecznością. — Handel zagraniczny nie ucierpi

London, 28 kwietnia.

(PAT). „Financial Times”, omawiając zarządzenia polskie przeciwko spekulacji walutowej, podkreśla, że nie były one niespodzianką. Dekret rządowy wydany został, celem przeszkodzenia spekulacji. Rząd polski dał zapewnienie, iż zobowiązania zagraniczne wypełnione zostaną w terminie. Co do tego nie można mieć żadnych obaw. Ponadto rząd polski oświadcza, iż nie zamierza dewaluować waluty.

„Financial News” podkreśla, iż zarządzenia przeciwko spekulacji waluto-

wej w Polsce były niejako koniecznością. Pismo przytacza deklarację rządu polskiego, podkreślając, iż zarządzenia polskie nie stoją na przeszkodzie normalnemu rozwojowi handlu zagranicznego.

Berlin, 28 kwietnia.

(PAT) Prasa niemiecka podkreśla, iż zdecydowane stanowisko rządu polskiego, które wyraziło się w wydaniu przepisów przeciwko spekulacji walutowej, oddziało łagodząco na nerwowe nastroje i załamało tendencję spe-

kulacyjną. Na czarnej giełdzie w Warszawie zapanowała konsternacja w obawie przed konsekwencjami karnymi spekulacji.

W przeglądach sytuacji na rynkach finansowych, dzienniki niemieckie stwierdzają, iż zagranica oceniła sytuację walutową w Polsce ze spokojem zwłaszcza, że ostatnie zarządzenia nie mają nic wspólnego z dewaluacją. Prasa niemiecka notuje oświadczenie rządu polskiego, że ostatnio wydane przepisy nie wpłyną ujemnie na obroty z zagranicą i zaznacza ze swej strony, że naskutek nowych rozporządzeń obroty polsko-niemieckie w niczym nie będą naruszone.

Notowania giełdy pieniężnej

Małe obroty dewizami

Warszawa, 28 kwietnia

Na dzisiejszym zebraniu giełdy dewizowej zawierane już były transakcje dewizami wobec udzielenia uprawnień niektórym bankom. Banki dewizowe zawierały transakcje, które pokrył w całości Bank Polski. Obroty dewizami naogół były małe. Charakterystycznym objawem jest, że kursy dewiz przy tych transakcjach niżkowały w stosunku do kursów sobotnich. Zanotowano kursy następujących dewiz, którymi zawarto transakcje między bankami dewizowymi a Bankiem Polski (w nawiasach różnica w stosunku do kursów z soboty, dn. 25 b. m.): Amsterdam 360.65 (-15), Berlin 213.45, Bruksela 89.88 (-2), Londyn 26.25 (-3), Nowy Jork 5.31.63, Nowy Jork kabel 5.31.88, Oslo 131.90, Paryż 35.01, Praga 21.96, Zurych 173.25 (-10). Bank Polski płacił za banknoty dolarowe 5.29.

AKCJE: Notowano: Bank Polski 96 (+250), Cukier 24.50 — 25.50 (+200), Węgiel 11.75, Lilpopy 9.25 (+25), Starachowice 28.25 (+75). Drobną transakcją dokonana a nienotowana akcją Starachowickimi po 29.50.

PAPIERY PROCENTOWE. — Notowano: 4 proc. dolarowa 50 — 50.25 (+

50), 3 proc. inwestycyjna nowa I emisja 64.50 — 60 (+75), II emisja 63.50 — 64 (+50), 5 proc. konwersyjna 55, 6 proc. dolarowa 80 (+200), 7 proc. stabilizacyjna 66 (+235), odcinki po 500 dolarów 66.75, odcinki po 100 dolarów 71, listy zastawne i obligacje banków państwowych bez zmiany, 8 proc. obligacje budowlane B. G. K. I emisja 93, 7 proc. listy zastawne funtowe Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego 80, 4 i pół proc. listy ziemskie 41.75 — 43.25 — 43 (+150), 4 i pół proc. listy ziemskie Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego 37,50 4 i pół proc. listy ziemskie Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w złotych w złocie 42 (+100), 5 proc. Warszawy nowe 52.63 — 53.50 (+125), 5 proc. Kalisza nowe 42.50 (+300), 5 proc. Łodzi nowe 47.50 (+125), 6 proc. obligacje m. Warszawy 6-ta emisja 51 — 52. Transakcje dokonane a nienotowane: 8 proc. dillonówka 97.50 — 97.75 — 98.99 (+400), 7 proc. śląska 75 — 76 — 76.25 (+700), 7 proc. warszawska dolarowa magistracka 70 (+250), 5 proc. Warszawy stare 54 — 54.25 (+125).

W obrotach pozagiełdowych: 3 proc. budowlana — 23.50 — 25 — 24.50 (+150) 4 proc. pożycz. inwestycyjna 17 (+100).

Ograniczenia dewizowe w innych państwach

„Gazeta Polska” podaje wyliczenie państw, które wprowadziły u siebie i w szerszym lub węższym zakresie stosują obecnie reglamentację dewizową (w nawiasach data odpowiednich aktów prawnych względnie radykalnej nowelizacji takich aktów dawniej istniejących): Austria (październik 1931), Bułgaria (październik 1931), Czechosłowacja (październik 1931), Danja (wrzesień 1931), Estonia (listopad 1931), Grecja (wrzesień 1931), Hiszpanja (maj 1931), Islandja (wrzesień 1931), Jugosławia (październik 1931), Litwa (listopad 1935), Łotwa (październik 1931), Niemcy (1931) Polska (kwiecień 1936), Portugalia (październik 1922), Rumunia (maj 1932), Turcja (luty 1930), Węgry (sierpień 1931), Włochy (wrzesień 1931), w praktyce maj 1934), Afganistan, Persja, Angola, Mozambik, Argentyna, Brazylia, Boliwia, Chile, Paragwaj, Urugwaj, Meksyk, Nicaragua. Poczet krajów jest więc dosyć imponujący.

SALA FILHARMONJI — tel. 213-84

JUTRO, w czwartek, 30 bm. o godz. 8.45 wiecz.
JEDYNY
WIECZÓR TAŃCA ARTYSTYCZNEGO

Teatr Rozmaitości Występy
teatru „ARARAT”
tel. 112-25

I R E N Y
PRUSICKIEJ

na czele jej
ZESPOŁU TANECZNEGO
W programie solowe oraz zbiorowe keacje taneczne, nagrodzone na Międzynarodowym Konkursie Tańca w Wiedniu.
Bilety do nabycia w kasie Filharmonii

Dnia 2-go maja o godz. 9-ej wiecz. uroczysta premiera
progr.pn. „A Welt mit Nysim”

RIALTO RÓŻA

Cała Łódź na film

od g. 4 do 6-ej
ceny znacznie
zniżone:
III i I po zł. 1.09
Następne seanse: III zł. 1.09, II i I po zł. 1.60

ANONS: w najbliższych dniach:
Caliente
Miasto Miłości
z uroczą DOLORES DEL RIO

Włosi wstrzymają operacje wojenne po zajęciu Addis-Abeby. — Oddziały włoskie znajdują się już o 120 kilometrów przed stolicą Abisynji

Rzym, 28 kwietnia. (Pat) — Komunikat urzędowy nr. 197. Marszałek Badoglio telegrafuje: na froncie północnym kolumny włoskie na samych odłogach wyruszyły z Dessie posunęły się o 10 km naprzód drogą samochodową, wiedząc do Addis Abeby, nie trafiając na opór. Inna kolumna, która wyruszyła z Uurra-llu posunęła się o 50 km i dotarła do rzeki Ua-Cit.

Sułtan Aussy Mohamed Jahjo przybył na front włoski, zgłaszając uległość wobec włoskich władz wojskowych.

Na froncie somalijskim trwa zwycięska ofensywa wojsk włoskich. Na lewym skrzydle frontu włoskiego oddziały brytyjskie, które wyruszyły Daga-Medo pobili i rozproszyły znaczne grupy przeciwnika w dolinie rzeki Faf. Kolumna środkowa gen. Frusci zakończyła oczyszczanie od przeciwnika strefy Haman-Lei. Odebrano 3 czołgi, które zabłądziły w dolinie rzeki Faf w czasie akcji wywiadowczej kolumny płk. Maletti w listopadzie 1935 r. Odebrano również karabin

maszynowy z samolotu odznaczonego medalem złotym płk. Minniti. Na prawym skrzydle kolumna gen. Agostini umacnia się na pozycji Guna-Gado.

Lotnictwo współdziałało z wielką skutecznością w operacjach na całym froncie.

Rzym, 28 kwietnia. (Pat) — Społeczeństwo włoskie z największą uwagą śledzi rozwój sytuacji na froncie abisyjskim, zwłaszcza marsz wojsk na Addis-Abebę. To też szczególnie zainteresowanie opinii publicznej wywołał dzisiejszy komunikat marszałka Badoglio, donoszący, iż oddziały włoskie posunęły się już na odległość 140 km. od Dessie. W kołach faszystowskich krąży pogłoska, iż w dniu zdobycia Addis Abeby odbędzie się w całych Włoszech szereg masowych wleceń na wzór adunaty z dn. 2 października ub. r. w czasie których oznajmione zostaną ostateczne wyniki działań wojennych.

cia Addis Abeby odbędzie się w całych Włoszech szereg masowych wleceń na wzór adunaty z dn. 2 października ub. r. w czasie których oznajmione zostaną ostateczne wyniki działań wojennych.

Nie brak nawet przypuszczeń, iż zdobycie Addis Abeby uznane będzie we Włoszech jako faktyczne zakończenie wojny, której dalszy przebieg polegać będzie tylko na akcji policyjnej.

Przeciw eksperymentom walutowym Stanisław Grabski o nierozsądnych i szkodliwych doktrynach ekonomicznych

Stanisław Grabski drukuje w „Gońcu” serię artykułów, w których zamierza jak widać z tytułu („Planowa Gospodarka Narodowa”) przedstawić i uzasadnić jakąś swoją nową koncepcję gospodarczo-polityczną. Poczekamy co z tego wyniknie...

Narazie zaś, omawiając sytuację obecną, rozprawia się ze zwolennikami rozmaitych eksperymentów ekonomicznych, a przedewszystkiem z doktryną, którą sformułowano, jako

„DEFLACJE PRZEZ DEWALUACJĘ”

O tym pomyśle pisze p. Grabski w sposób następujący:

„Dewaluacja u nas byłaby czemś zupełnie odmiennym od dewaluacji, którą swego czasu przeprowadziła Anglia.

Dewaluacja może być pożyteczna w krajach,

W KTÓRYCH ŻYCIU GOSPODAR-CZEM EKSPORT GRA WIELKĄ ROLĘ. Bo obniżając koszty produkcji w zlocie — ułatwia konkurencję na rynkach międzynarodowych.

Ale my jesteśmy społeczeństwem najbardziej samowystarczalnym w Europie po za Litwą i Bułgarią. Mamy jeden z najmniejszych w świecie obrotów handlu zagranicznego na głowę ludności. Sprawa siły nabywczej rynku wewnętrznego jest u nas nieskończenie ważniejszą od eksportu. A na rynku wewnętrzym dewaluacja nie spowodowałaby żadnego ożywienia — wręcz odwrotnie wywołałaby ona

UCIECZKĘ OSZCZĘDNOŚCI Z BANKÓW I KAS OSZCZĘDNOŚCI i unieruchamianie ich przez zakup złota lub obcych walut.

Przytem coś nie coś trzeba się liczyć i z RÓŻNICĄ CZASU

Gdy Anglia przeprowadzała u siebie dewaluację funta, zaczynała się dopiero polityka kontyngentowania przywozu i umów kompensacyjnych. Dziś stała się ona powszechną w całym świecie normą. Dziś dla zwiększenia eksportu jest tylko jeden naprawdę sposób:

MÓC OFIAROWAĆ INNYM PAŃSTWOM WIĘKSZE KONTYNGENTY

— a zatem podnoszenie siły nabywczej własnego rynku. Ale dewaluacja nicby się do tego nie przyczyniła”.

Należy tylko dodać, że jest to polemika z wyłącznie prywatną koncepcją. Artykuł widocznie napisany był już przed kilkoma dniami, gdyż jasne jest, że obecnie niema już mowy o teauryzacji złota i obcych walut.

Premier Kościółkowski na Zamku

Warszawa, 28 kwietnia.

(PAT). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu dzisiejszym pana premiera M. Zyndram - Kościółkowskiego.

Warszawa, 28 kwietnia.

(PAT). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu dzisiejszym posła polskiego w Budapeszcie p. Łepkowski.

Wielki pożar fabryki w Kaliszu

Kalisz, 28 kwietnia.

Dziś o godz. 6 rano w fabryce cerat i linoleum u zbiegu ul. Kościuszki i Towarowej wybuchł w maszynowni na trzecim piętrze katastrofalny pożar.

Do akcji ratunkowej przybyła pierwsza ochotnicza straż ogniowa, następnie straż Pluszowni, straż millerowska, straż z Rypinka i dwa oddziały straży podmiejskiej.

Wszelki ratunek był jednak bezskuteczny. Rozszalały żywioł zniszczył wszystkie maszyny, znajdujące się na wyższych piętrach.

Akcja ratunkową kierowali wspólnie komendanci Łagiewski i Sawicki.

Ogółem straty spowodowane pożarem wynoszą przeszło 100.000 zł.

Lista cywilna króla Edwarda

Londyn, 28 kwietnia.

(PAT). Komisja Izby Gmin w sprawozdaniu budżetowym określa listę cywilną króla na 410 tysięcy funtów szterlingów, które wynosiła lista za czasów króla Jerzego Piątego. Wyznaczono pozostawienie 40 tys. funtów szterlingów rocznie w razie, jeżeli król ożeni się.

Francuscy oficerowie rezerwy jadą z wycieczką do Sowiec

Paryż, 28 kwietnia.

(PAT) „Oeuvre” donosi, że około 15 lipca udać się ma do Sowiec liczna wycieczka republikańskiego związku oficerów i podoficerów rezerwy. Jak zaznacza dziennik, wycieczka ma być odpowiedzią na manewry stronnictwa Prawicowych przeciwko zbliżeniu francusko - sowieckiemu.

Restauracja „Tabarin”

Restauracja-Dancing-Bar „TABARIN”
NARUTOWICZA 20.
ostatnie dni sensacyjnego programu z rewelacyjną orkiestrą węgierską „HUNGARIA” - BAND
na czele fenomenalna skrzypaczka CLAIRE HEGEDUS
światowej sławy iluzjonista CORODINI
DISEUSE MAGDA ENGEL
SISTERS FRY
Codziennie five z pełnym programem
Od 1 maja zupełna zmiana programu.

ZGON KRÓLA FUADA

Ostatnie chwile monarchy egipskiego. — 10-letni księżę Faruk zostanie proklamowany królem

Kair, 28 kwietnia.

(Pat) — Król Fuad pierwszy zakończył życie o godz. 13-ej min. 30. Pogrzeb króla odbędzie się we czwartek. Król będzie pochowany w meczecie El-Risai, który sam kazał zbudować w pobliżu cytadeli u stóp wzgórz Mokattam, leżących naprzeciw doliny Nilu i pustyni Sahary.

Grób Fuada, pierwszego konstytucyjnego króla Egiptu, znajdzie się obok grobu jego matki.

Kair, 28 kwietnia.

(PAT). Wiadomość o zgonie króla szybko rozeszła się po mieście. Na gmachach wywieszono sztandary owinięte w krepę.

Kair, 28 kwietnia.

(PAT) O ostatnich chwilach życia króla Fuada donoszą, że jeszcze zrana chory oświadczył, iż czuje się lepiej. — Król był zdaje się przez cały czas chory przytomny. Dziś zrana król wydał polecenie, aby ministrowie zbrali się na śniadanie w pałacu tak, jak to bywało przed chorobą. Poza tym król kazał sobie przeczytać gazetę i rozmawiał z otoczeniem na temat przeczytanych mu wiadomości. Nic nie zapowiadało dziś katastrofy, a w podziw wprawiała wszystkich odporność organizmu króla. Zgon nastąpił zupełnie niespodziewanie.

Kair, 28 kwietnia.

(PAT) Rada ministrów obradowała w chwili, gdy nadeszła wiadomość telefoniczna o zgonie króla. Posiedzenie na znak żałoby przerwano, poczem obrady wznowiono dla ustalenia składu regencji. Prawdopodobnie decyzja dziś nie będzie ogłoszona. Mówią, że jutro wieczorem księżę Faruk będzie proklamowany królem Egiptu.

Księżę Faruk wstąpi na tron w 16 roku życia. Od r. 1933 nosi on tytuł księcia górnego Egiptu. W Anglii bawi od października 1935 r.

Kair, 28 kwietnia.

(PAT). Do czasu proklamowania króla i regencji, rząd z premierem na czele pełni funkcje panującego.

Londyn, 28 kwietnia.

(PAT). Egipski księżę następcą tronu Faruk wyjechał z Londynu w czwartek rano.

Kair, 28 kwietnia.

(PAT). Premier Ali-Maher Pasza oświadczył przedstawicielom prasy, że pomiędzy rządem egipskim a wysokim komisarzem brytyjskim niema żadnych nieporozumień. Wybory odbędą się w wyznaczonym terminie.

Konsolidacja organizacyj legjonowych

Połączenie kół pułkowych i związku legjonistów

Warszawa, 28 kwietnia.

(PAT). Wyloniona w dniu 21 listopada 1935 roku komisja z ramienia gen. Rydza - Śmigłego, jako prezesa legjonowych kół pułkowych oraz zarządu głównego związku legjonistów polskich w osobach: gen. Sławoja - Składkowskiego, gen. Kruszewskiego, płk. Albrechta, posła Starzaka, płk. Orskiego, posła Brzęk - Osińskiego i sekretarza gen. Henisza ukończyła swoje prace i

przygotowała projekt statutu, mający na celu połączenie obu organizacji. — Projekt powyższy został zaaprobowany na posiedzeniu zarządu głównego w dniu 21 kwietnia 1936 r.

Wobec powyższego zarząd główny Związku Legjonistów Polskich na podstawie statutu zwołuje do Warszawy 13-ty walny zjazd delegatów na dzień 24 maja 1936 r.

Dokoła afery „Feniksa” Kto otrzymywał subsydia

Paryż, 28 kwietnia.

(PAT) Agencja Havasa donosi z Wiednia, że po ujawnieniu afery „Phoenixa” rozeszły się pogłoski, iż z funduszy tej instytucji korzystały poszczególne osoby i organizacje. W związku z tem zostało przeprowadzone dochodzenie, którego wyniki zostały dziś oficjalnie opublikowane. Komunikat ten stwierdza, że zarzuty postawione prezesowi kolei związkowych Vaugouin i b. min. ks. Schoenburg Hartenstein są bezpodstawne. Niemniej jednak zarówno Vaugouin jak i Schoenburg Hartenstein podali się do dymisji. Prezes au-

strjackiego biura turystycznego Strackella, którego udział w aferze „Phoenixa” był przedmiotem sporu, został zwolniony z zajmowanego stanowiska. Stronnictwo narodowo - socjalistyczne otrzymało od tow. „Phoenix” 494,000 szylingów, a narodowy fundusz żydowski 500,000 szyl. W aferze „Phoenixa” nie jest zamieszany nikt z Helmschutzu: organizacja ta otrzymała jedynie, jako zwrot spowodu umorzenia zblorowego ubezpieczenia sumę 95,000 szyl. Jeden z tygodników wiedeńskich otrzymał od tow. „Phoenix” sumę 635,000 szyling.

GROZNE CHMURY NAD EUROPA

W chwili obecnej rozgrywa się dramat — oświadczył premier Belgji van Zeeland

Zbliżenie pomiędzy Polską a Belgią

Warszawa, 28 kwietnia. (PAT). Dziś odbyła się w salonach hotelu Europejskiego konferencja prasowa, na której premier i minister spr. zagranicznych Belgji, p. van Zeeland, złożył następujące oświadczenie:

— Czyż potrzebuje przypominać na wstępie, jak bardzo jestem wzruszony licznymi dowodami sympatii, która okazano moim współpracownikom i mnie osobicie od chwili naszego przyjazdu do Warszawy. Wiemy, że odnosi się one do kraju, który mamy zaszczyt reprezentować i możemy panów zapewnić, że w ten sposób wyrażone przez Polskę uczucia zostaną należycie ocenione przez tych, do których zostały skierowane.

Od chwili pierwszych rozmów, które prowadziliśmy już przed kilku miesiącami w Genewie z min. Beckiem, podjęliśmy wymianę zdań w atmosferze bezpośredniości, bez żadnych omówień, ani niejasności, gdyż tylko taki sposób porozumienia się przystoi przedstawicielom krajów, których polityka jest ściśle zawarta w granicach, przyjętych zobowiązań, które kierują się przede wszystkim troską nieodległości od rzeczywistości. Od tego czasu nie zastaliśmy się trzymać tej metody, ale którą mogli przewidzieć wówczas, że już w tak niedługim czasie będziemy świadkami widowiska, którego dostarcza nam wielki i

POWSZECHNY ZAMET.

W jakże zapanował w myśli i życiu międzynarodowym. Gdy mówię o „widowisku” — myślę sobie, że wszystkie narody Europy, a może nawet świata, zajął sobie sprawę, że w chwili obecnej nie ma już „widowiska” na arenie polityki międzynarodowej. Są tylko aktorzy, występujący jednocześnie jako widzowie dramatu. Występują oni w tym charakterze w różnym stopniu, ale zawsze w ważnych rolach.

Rzeczywiście w obecnej chwili rozgrywa się dramat. Na szczęście rozwiązanie jego leży jeszcze w rękach kierowników. W ciągu ostatnich kilku tygodni zaznaczyło się pewne uspokojenie, chwilowa przerwa. Ale zdaniem moim nic nie zostało uregulowane. Tymczasem każdy zdaje sobie sprawę, że trzeba będzie i to w niedługim czasie znaleźć elementy trwałego rozwiązania.

KARUZELA

obrazkowy tygodnik przygód ciekawych i wesołych
Nr. 16

już ukazał się w sprzedaży.

TREŚĆ:

PAT I PATACHON

jako artyści cyrkowi

FERDEK

i jego kłopoty z dzieckiem

HAROLD LLOYD

przedstawił cię Czytelnikom „Karuzeli” w filmie „Zimna Przygoda”.

OSIOŁEK - WESOŁEK

w paszczy krokodyla

UKRYTY SKARB

nowa powieść rysunkowa

SULLA — pan życia i śmierci

ludu Longa

dalszy ciąg powieści Wyspa Cudów

JASIO W BRAZYLII

dalszy ciąg przygód małego podróżnika

WŁK I OWIECZKI

nowa gra towarzyska.

Cena numeru 10 gr.

Sądze, że takie elementy istnieją. Polska i Belgja z różnych względów, ale idąc niejako po liniach równoległych są bardziej zainteresowane niż ktokolwiek inny w znalezieniu możliwie szybkim i pewnym tych elementów. Uczynimy, co będzie w naszej mocy, by tego dokonać. Wiem z doświadczenia iak cenna będzie współpraca w tym kierunku polskich mężów stanu.

Od szeregu tygodni i miesięcy wszystko dzieje się, jak gdyby w cieniu GROZNYCH CHMUR, KTÓRE ZASNUWAJĄ WIDNOKRAG EUROPY.

Niemniej jednak życie codzienne nie wstrzymuje się w swym biegu. Wstrzymać się nie może i nie powinno. Wypelnianie codziennych obowiązków przez wszystkich, począwszy od przwódców, a skończywszy na najskromniejszym obywatelu jest czymś więcej, niż powinnością. Jest to jakgdyby ochrona i najpewniejszy sposób uniknięcia zbytecznego przyspieszenia i psychozy katastrof, które same przez się są źródłem słabości. Staraliśmy się więc w dalszym ciągu

Premier belgijski u P. Prezydenta Rzplitej

W godzinach wieczornych premier van Zeeland opuścił Warszawę

Warszawa, 28 kwietnia.

(B) Dzisiaj przed południem premier belgijski van Zeeland przyjął na dłuższej konferencji przedstawicieli prasy warszawskiej, którym złożył interesujące oświadczenie na temat polityki gospodarczej Belgji i sytuacji międzynarodowej oraz stosunków między polską i belgijskich.

rozwiąć i wzmacniać naszą politykę zbliżenia gospodarczego między Polską a Belgią. Polityka ta wyraziła się między innymi w układzie, który p. minister Beck zechciał podpisać w Brukseli. Stanowi ona zasadniczy przedmiot rozmów, które miałem zaszczyt odbyć w Warszawie z ministrem Beckiem i innymi członkami rządu polskiego. Uczyniliśmy pierwszy krok na tej drodze. — Uczynimy i dalsze. Atmosfera naszej pracy jest wiele obiecująca a praca ta odbywa się pod pomyślnymi wróżbami. Nie widzę dlaczego miałoby być inaczej. Znajdujemy się obecnie w kraju, gdzie w ciągu zaledwie kilku lat twórczy optymizm i wyteżona wola osiągnęły wspaniałe wyniki. Byłem uderzony jednością i głęboką czcią, jaką Polska otacza pamięć Wielkiego Marszałka, Pierwszego Naczelnika Państwa Polskiego, Józefa Piłsudskiego.

Ze swej strony, nie zważając na wszystkie trudności jestem dobrej myśli, zgodnie z przysłowiem: „Pomagajmy sami sobie, a Bóg nam pomoże”.

O godz. 12-ej w południe przyjął premiera van Zeelanda Pan Prezydent Rzplitej na Zamku, poczem podejmował go śniadaniem.

W godzinach wieczornych po obiedzie u ministerstwa Becków, premier van Zeeland wraz z małżonką opuścił Warszawę, powracając do Brukseli.

Mowy prokuratorów

w procesie apelacyjnym zabójców ś.p. ministra Pierackiego

Warszawa, 28 kwietnia.

(Pat) — Na wstępie dzisiejszej rozprawy apelacyjnej w procesie o zabójstwo ś.p. ministra Bronisława Pierackiego, sąd ogłosił postanowienie w przedmiocie wniosków, zgłoszonych przez obronę. Na mocy tego postanowienia sąd załączył do materiału sądowego kilka dokumentów, odrzucając inne, jak również wnioski obrońców o powołanie szeregu świadków i o uchylenie w stosunku do niektórych oskarżonych postępowania z artykułów, z których odpowiadają oni przed innymi sądami, jak również o oddzielenie sprawy o zabójstwo od sprawy przynależności do organizacji wywrotowej i o działalność antypaństwową. Wreszcie sąd apelacyjny odmówił postawienia pytań uchylonych w sądzie okręgowym.

Na tem przewód sądowy zamknęto i przewodniczący udzielił głosu prokuratorowi Rudnickiemu, który w krót-

kiem przemówieniu scharakteryzował działalność O. U. N., zaznaczając m. in. że chociaż działalność tej organizacji miała obejmować cztery państwa, to jednak jedynie przeciwko Polsce O.U.N. skierowało całą swą akcję występna. Dalej mówca, powołując się na dekalog O.U.N., z całym naciskiem podkreślił jej działanie podstępne oraz to, że członkowie organizacji stosowali podwójną moralność. Nietylko wobec nie-ukraińców, ale nawet wobec członków własnego społeczeństwa, nienależących do O.U.N.

Na zakończenie prokurator Rudnicki domagał się zatwierdzenia wyroku sądu okręgowego.

W dalszym ciągu zabrał głos prokurator Zeleński, który w ogólnej części swego przemówienia zanalizował skargi apelacyjne pod względem zarówno formalnym, jak i merytorycznym.

— Jeżeli chodzi o wartość zeznań świadków — członków O.U.N. jak i

Dziennikarze litewscy przybędą na uroczystości żałobne do Wilna

Ryga, 28 kwietnia.

(PAT) Z Kowna donoszą: W związku z uroczystościami złożenia serca Marszałka Piłsudskiego w mauzoleum na Rossie wybiera się do Wilna grupa dziennikarzy litewskich. Również ze strony organizacji polskich w Litwie czynione są starania o udzielenie zezwoleń przedstawicielom ludności polskiej na wyjazd do Wilna, celem wzięcia udziału w tych uroczystościach.

Kiepura nie chce śpiewać na cele społeczne Śląska

Katowice, 28 kwietnia.

Do bawiącego w Wiedniu tenora polskiego, Jana Kiepury, zwrócono się ze Śląska z prośbą o ofiarowanie jednego koncertu na cele społeczne województwa śląskiego.

Prośba ta spotkała się jednak z odmową, przyczem Jan Kiepura wyjaśnił, że podczas pobytu swego w Polsce przed kilku laty dał aż dwa koncerty na cele dobroczynne w Warszawie.

Smiała wyprawa pilota sowickiego

Moskwa, 28 kwietnia.

(Pat) — Lotnik sowiecki Wodopianow dokonał pierwszego lotu na północ od ziemi Franciszka-Józefa.

Wodopianow dotarł do 85 równoleżnika i pozostawał w powietrzu przeszło 7 godzin. Lot miał na celu zbadanie charakteru i stanu lodowców na północ od ziemi Franciszka-Józefa, dotychczas nie zbadanych.

3 miliony dolarów na walkę z rakiem

Nowy Jork, 28 kwietnia.

(PAT) Rockieller ofiarował 3 miliony dolarów na badania raka.

B. król hiszpański na pograniczu polskim

wziął udział w reprezentacyjnym polowaniu w lasach hr. Zamojskiego

Mor. Ostrawa, 28 kwietnia.

Do Lubowli na Spiżu (Śląsk czeski na pograniczu polskim), przybył oddawna oczekiwany ex-król hiszpański, Alfons XIII z infantką Izabella w odwiedziny do Jana hr. Zamojskiego.

Ex-król Alfons przybył wczoraj wieczorem do Popradu w osobnym wagonie przyczepionym do pociągu pociągowego w towarzyszywie sekretarza, kamerdynera i dwóch panów, należących dawniej do świty królewskiej.

Trzy auta oczekiwały b. władcę Hiszpanji i jego towarzyszy.

Z Popradu udał się ex-król Alfons XIII do Druzbak, a stamtąd odbył wycieczkę do słynnego miasta dzielnicy spiskiej, Lewoczny.

Wszystkie te podróże odbył ex-król

hiszpański incognito, powracając następnie do t. zw. „białej willi” — wspaniałego pałacu Jana hr. Zamojskiego.

Dzisiaj odbywa się w lasach hr. Zamojskiego wielkie polowanie, na które zaproszono wielu znanych arystokratycznych myśliwych zarówno z Polski jak i Czechosłowacji.

Jutro ex-król Alfons XIII odbędzie podróż automobilową wzdłuż Tatrzycy do Smokowca, a według pogłosek, ma nawet drogą przez Morskie Oko przejechać Tatry na stronę polską.

Po powrocie do Lubowli, odjedzie Alfons XIII jutro do Paryża.

Wśród ludności Spiży i Orawy pobyt zdezonizowanego władcy wywołał sensację.

oskarżonych — to przy ocenie tych zeznań zawsze należy mieć na uwadze słowa dekalogu O.U.N., wpajane systematycznie w członków organizacji, że „nie zważasz się popełnić największego przestępstwa, jeżeli tego będzie wymagało dobro sprawy” oraz „nienawiścią i podstępem będziesz przyjmował wroga swego narodu”.

W świetle rozprawy apelacyjnej nie został obalony ani jeden dowód przeciwko poszczególnym oskarżonym. W tem miejscu prokurator Zeleński przytacza dodatkowe wyjaśnienia, złożone przez oskarżonego Malucę, a odnoszące się do poszczególnych oskarżeń, a następnie w dłuższych wywodach na tle wspomnianych wyjaśnień, charakteryzuje występną czynność wszystkich oskarżonych, którzy działali z pełnią świadomości.

Dlatego prokurator Zeleński prosił w zakończeniu swej mowy o zatwierdzenie w całości wyroku pierwszej instancji.

Dalszy ciąg procesu jutro o godzinie 11-ej rano.

ZE ZWIĄZKU PRACY OBYW. KOBIEC.

Związek pracy obywatelskiej kobiet, oddział w Łodzi, podaje do wiadomości swych członków, że w czwartek, dnia 30-go b. m. o godz. 6-ej wieczorem odbędzie się w lokalu Związku przy ulicy Sienkiewicza 102 wieczór dyskusyjny na temat: „Co dom rodzinny powinien dać dzieciom i młodzieży?”. Referat wygłosi magister Janina Czeraszewiczówna. Po referacie odbędzie się herbatka.

SKUTECZNĄ BRONIA

przeciw tworzeniu się kamienia nazębnego jest SOLVOLITH!

Wiemy jak wielkim niebezpieczeństwem dla zębów jest próchnica, natomiast nie wszyscy wiedzą o tem, że kamień nazębny, który z biegiem czasu osiada na zębach i pod działaniem wywołuje stany zapalne, obluźnia zęby, powodując ich wypadanie. Codzienne pielęgnowanie zębów SOLVOLITHEM zapobiega temu skutecznemu SOLVOLITH, dzięki zawartości karbadekiej soli źródłanej usowa kamień nazębny oraz zapobiega dalszemu tworzeniu się jego.

Zd

Dnia wiedzony. Władcy reg pomiarne szpitale chorych. Epidi zabrała na tę sta jednak

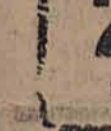
Wt zaczęły szalają Kroniki czono w mezczyzna Łódź mieszkają oraz 4

70

Ku

Drob

SZCZ

sie w du nitarych musowe pierwszy drugi). płatnie d dza dziec musza zia dozoru s

OSIE

SŁOWY słowym wetylanym dlanie, i zatkad

POW

WE luż tom, ob otrzymać dów uzy podanie do dawd i podclie

„SWI

ga mors dzami pr ncmi. Of 29 czerw jest org wietrzu,

KIOS

loznie w lu punkt cje cgr najwazn ków, pr tek i tel

Noe ki: L. S lawicza nozka B. Glic burca i Piotrkow

3 dniów Łodzi

Dnia 29-go kwietnia 1866 r. Łódź nawiedzona została przez epidemię cholery. Władze miejskie zarekwirowały szeregi pomieszczeń prywatnych na doraźne szpitale, ogółem przygotowano dla chorych na cholere 34 miejsca odosobnione. Epidemia trwała do listopada 1866 r. i zabrała 146 ofiar. Ogółem zachorowań na tę straszną chorobę było 323, z tego jednak 177 zdolano wyratować.

W tymże czasie na wiosnę 1867 r. zaczęły się w Łodzi szerzyć w zastraszający sposób choroby weneryczne. Kroniki miejskie wspominają, że naliczono wtedy „ze zgrozą 9 zarażonych mężczyzn i 77 kobiet rozpustnych”. — Łódź liczyła wtedy ponad 30 tysięcy mieszkańców i posiadała 11-tu lekarzy oraz 4 apteki.

Wysiedlenie z Polski do Niemiec zamieszkałego w Łodzi bezpaństwowca-uciekciniera z Trzeciej Rzeszy

Decyzją władz wydany został z Polski, zamieszkały ostatnio w Łodzi, Majlech Szolowicz, bez stwierdzonej przynależności państwowej, który przed kilku miesiącami przyjechał z Niemiec, przekroczywszy nielegalnie granicę polsko-niemiecką.

Władze po przeprowadzonym dochodzeniu, zarządziły przymusowe odstąpienie Szolowicza do granicy niemieckiej.

W obronie chrześcijan — nie-aryjczyków

Arcybiskup z Canterbury ogłosił w „Times” gorący apel o popieranie akcji zebrania funduszu 50.000 funtów szterli.

Pochody w dniu 1. maja

Organizatorzy gwarantują pełny spokój i porządek na ulicach

Wczoraj w starostwie grodzkiem odbyła się konferencja z przedstawicielami organizacji politycznych i zawodowych, które ubiegają się o pozwolenie na urządzenie w dniu 1 maja pochodów ulicznych. Konferencja miała na celu ustalenie trasy pochodów i zabezpieczenie w tym dniu spokoju na mieście.

W wyniku narad ustalono marszrutę poszczególnych pochodów, które odbędą się w następującym czasie:

O GODZ. 9 RANO na Al. Kościuski przy zbiegu z ul. Andrzeja odbędzie się zbiórka członków i sympatyków P. P. S. b. frakcji rewolucyjnej. W pół godziny później ruszy stamtąd pochód i przejdzie ulicami Andrzeja, Piotrkowska, Placem Wolności i 11 Listopada na Polesie Konstantynowskie, gdzie złożone zostaną wieńce na mogiłach bojowników z 1905 roku.

O GODZ. 10 RANO na Wodnym Rynku odbędzie się zbiórka członków P. P. S., niemieckiej partii socjalistycznej, Bundu oraz klasowych związków zawodowych. Stamtąd ruszy pochód ulicami Główna, Piotrkowska, Placem Wolności, 11 Listopada na Polesie Konstantynowskie, gdzie nad mogiłą bojowników 1905 roku.

Wczoraj w starostwie grodzkiem odbyła się konferencja z przedstawicielami organizacji politycznych i zawodowych, które ubiegają się o pozwolenie na urządzenie w dniu 1 maja pochodów ulicznych. Konferencja miała na celu ustalenie trasy pochodów i zabezpieczenie w tym dniu spokoju na mieście.

Wreszcie O GODZ. 11-EJ przy zbiegu ulic Zamenhofa i Kościuski odbędzie się zbiórka ZZZ. Stamtąd ruszy pochód przez ulice Zamenhofa i Piotrkowska na plac Wolności, pod pomnik Tadeusza Kościuski.

Inne pochody nie są przewidziane. Poalej-Sjon lewica, która w roku ubiegłym zorganizowała własny pochód, w tym roku ograniczyła się tylko do urzędzenia akademii.

Organizatorzy pochodu gwarantują, że w czasie przemarszu przez ulice miasta zachowany będzie spokój. Niezależnie od tego nad ładem i spokojem czuwać będą posterunki policyjne.

W dniu wczorajszym nadto wystosowano zawiadomienie do wszystkich właścicieli restauracji i handlowców, iż w dniu 1 maja do g. 19-ej wiecz. obowiązuje zakaz sprzedaży napojów alkoholowych. (i).

W podróży
nieodczuwalne, orzeźwiająco swą czującąmi zapachami wody kwiatowe
» LAVANDE de Bonne Maman «
» NAMIKO «
» CALENDAL «
» HABANITA «

Molinaro
Paris

na rzecz chrześcijan „nie-aryjczyków” w Niemczech. Arcybiskup maluje obraz rozpaczliwej sytuacji uchodźców i wzywa Anglików do niesienia pomocy chrześcijanom, którzy bez własnej winy zmuszeni byli wywędrować na niepewne jutro do innych krajów i których z ojczyzny ich wypędziła „nieustanna i jak się zdaje coraz gwałtowniejsza akcja przesładowania Żydów”.

Amnestja w Niemczech

Z Berlina donoszą urzędowo, że Hitler podpisał ustawę przewidującą amnestję dla wszystkich nacjonalistów, którzy popełnili różne czyny karalne wskutek „zbytnej gorliwości o ideę narodową”.

Na podstawie tej amnestji będą wypuszczeni na wolność wszyscy narodowi socjaliści.

PRZECIWIEM KREM PRECIOSA „PERFECTION”

List prof. Twardowskiego do prezydium zarządu m. Łodzi

Jeszcze przed otrzymaniem oficjalnej wiadomości o obraniu go laureatem miasta Łodzi na rok 1936, prof. dr. Kazimierz Twardowski dowiedział się o swym wyborze z dzienników. I w związku z tem nadesłał w dniu wczorajszym do prezydium zarządu miejskiego w Łodzi następujące pismo:

„Wysokie prezydium. Proszę pozwolić, że już dzisiaj, zanim mogłem otrzymać wiadomość urzędową o przyznaniu mi nagrody naukowej m. Łodzi, złożę na ręce Wysokiego Prezydium niniejsze, całkiem krótkie, ale z głębi duszy płynące podziękowanie za niezmiernie zaszczytne dla mnie odznaczenie.

Jestem szczerze wzruszony faktem, że uznano mnie godnym tak niezwykłego wyróżnienia. Wzruszenie to nie pozwala mi milczeć i każe mi przesłać Wysokiemu Prezydium zapewnienie mojej najgorętszej wdzięczności.

Z wyrazem wysokiego poważania
KAZIMIERZ TWARDOWSKI
profesor honorowy Uniwersytetu Jana Kazimierza.

Jak nas informują, oficjalnie zawiadomienie prof. Twardowski otrzyma z zarządu miejskiego łącznie z zaproszeniem przybycia do Łodzi celem odebrania nagrody. (i)

ZENITH
SZCZYT TECHNIKI

KRONIKA
Kwiecień 29 Sroda

Dziś Piętra M.	
Jutro Katarzyny P.	
Wschód słońca	4.11
Zachód słońca	18.54
Wschód księżycy	11.58
Zachód księżycy	1.48
Długość dnia	14.43
Przybyło dnia	7.11

Drobne wiadomości

SZCZEPLENIE OSPY W ŁODZI rozpoczyna się w dniu 1 maja we wszystkich dozorcach sanitarnych. Szczepienie jest powszechne i przymusowe dla wszystkich noworodków (po raz pierwszy) i dla dzieci w wieku 7 lat (po raz drugi). Szczepienie odbywać się będzie bezpłatnie do dnia 20 maja. Rodzice, którzy poddadzą dzieci szczepieniu u prywatnego lekarza, muszą złożyć w tym terminie świadectwo do dozoru sanitarnego.

OSIEM NOWYCH ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH zarejestrowano w urzędzie przemysłowym i instancjach: 1 czesalnie odpadków bawełnianych i linalnych, 1 fabrykę trykotaży, 1 tkalnię, 1 wytwórnię chustek, 1 fabrykę szrzyń, 1 zakład szlifierski i t. d.

POWOLANIA NA ĆWICZENIA WOJSKOWE już są rozsyłane przez P. K. U. rezerwiarzom, obywatelom tegorocznym planem. Ci, którzy otrzymają karty, a chcieli by w ważnych powodach uzyskać odroczenie, mają prawo wnieść podanie do P. K. U. (szeregowi rezerwy) lub do dowództwa pułku macierzystego (oficerowie i podchorążowie rezerwy).

„**ŚWIĘTO MORZA**” organizuje w Łodzi Liga morską i kolonialną, w porozumieniu z władzami państwowymi oraz organizacjami społecznymi. Obchód święta przewidziany jest na dzień 29 czerwca. W roku bieżącym przewidziana jest organizacja uroczystości na wolnym powietrzu, korowodów i pochodów ulicznych.

KIOSKI POCZTOWE zostaną ponownie założone w roku bieżącym na okres letni w kilku punktach miasta. Kioski te będą pełniły funkcje ograniczonych filii pocztowych, załatwiają najważniejsze czynności, jak sprzedaż znaczków, przyjmowanie listów poleconych, przesyłek i telegramów.

Dyżury aptek

Noce dzisiejszej dyżurują następujące apteki: L. Steckela (Limanowskiego 37), Sz. Jankielowicza (Stary Rynek 9), T. Stankiewicz (Pomorska 91), A. Borkowskiego (Zawadzka 45), B. Gluchowskiego (Narutowicza 6), St. Hamburca i S-ki (Główna 50), L. Pawłowskiego (ul. Piotrkowska 307).

Uprasza się Sz. Klientele w jej interesie, o najwcześniejsze zamawianie garderoby letniej

„FILLETTE”
Pracownia ubiorów dla dzieci i panienek
Sienkiewicza 63, telefon 212-59.

Strajki okupacyjne w Łodzi

Włec sezonowców. — Likwidacja zatargów. — Nowe dwa strajki

Strajk sezonowców, który był proklamowany na dzień wczorajszy, został jak wiadomo odwołany spowodowany zapowiedzi rozszerzenia robót publicznych w Łodzi. Odwołany również został wobec tego wiec sezonowców, jaki miał się odbyć w sali kina „Stylowy” przy ul. Kilińskiego. Tymczasem do kina przybyło ponad 1000 sezonowców, którzy jeszcze pozostają bez pracy. Wobec tego, powiadomieni o tem przedstawiciele związków, przybyli na miejsce i wyjaśnili robotnikom stan obecny, komunikując, iż w ciągu maja będą zatrudnieni. Wiec został w spokoju rozwiązany.

W ciągu dnia wczorajszego udało się doprowadzić do likwidacji dwa strajki okupacyjne. W fabryce Jarischa przy ulicy Dąbrowskiej 15, dyrekcja zgodziła się uwzględnić żądania robotników, którzy podjęli wobec tego pracę. Częściowo został również zlikwidowany długotrwały strajk okupacyjny w fabryce Braci Mazur przy ulicy Legionów, gdzie robotnicy pierwszej zmiany, którzy otrzymali dwutygodniowe odszkodowanie, opuścili gmach fabryczny. Dziś nastąpić ma wypłata odszkodowania robotnikom drugiej zmiany.

Trwa natomiast strajk okupacyjny we wszystkich fabrykach wstążek. Dotychczas tylko jeden z właścicieli fabryk

I. Bialer, podpisał umowę zbiorową. W bieżącym tygodniu odbyć się ma ponownie konferencja porozumiewawcza.

Zanotowano natomiast kilka nowych strajków okupacyjnych w przemyśle włókienniczym. Rozpoczęli strajk robotnicy zakładów przemysłowych Ossera przy ul. Kilińskiego 222. Mury fabryczne okupuje około 3000 robotników. Na dzień zwołana została konferencja medjacyjna w inspekcji pracy.

Wczoraj również rozpoczął się strajk okupacyjny w fabryce „Polesie” przy ul. Kątnej 12 na tle niehonorowania umowy zbiorowej. Interwencję podjęły związki zawodowe.

I wreszcie wczoraj wynikła groźba strajku w zakładach przemysłowych Al-larta, Rousseau i Co. przy ul. Kątnej 19, gdzie wymówiono pracę 800 robotnikom. Pozostali robotnicy zwrócili się wczoraj do dyrekcji z żądaniem podziału pracy i cofnięcia wymówień grożąc w przeciwnym wypadku strajkiem.

Dziś odbędzie się trzecia sesja konferencji w sprawie zlikwidowania strajku w cegielniach łódzkich. Ponieważ zapasy cegieł zostały wyczerpane, a znajdujemy się w przededniu sezonu budowlanego, spodziewać się należy, że dziś strajk zostanie zakończony.

CASINO	EUROPA
Najpiękniejszy film miłosny CZARNY ANIOŁ W r. gł. genialne trio aktorskie Fredric March — Merle Oberon Herbert Marshall	Najnowszy triumf Ameryki ANNAPOLIS Kier. prod. reż. ERNEST LUBICZ (Bengali na morzu)
Pocz. seansów 4, 6, 8, 10	

Strajk Arabów w Palestynie trwa

Nie chcą dopuścić żywności do Tel-Avu. — Zniesienie stanu wyjątkowego. — Sjonisci domagają się utworzenia żydowskiej siły zbrojnej (Specjalna służba informacyjna „Republiki“)

Jerozolima, 28 kwietnia. Pod dowództwem majora Bramley przybył do Jemini oddział wojska złożony z kilku czołgów i samochodów pancernych i wezwał przywódców arabskich, by zapewnili bezpieczeństwo i umożliwili przywrócenie komunikacji autobusowej. Arabowie odpowiedzieli odmownie i wyrazili pogląd, że Żydzi mogą podróżować koleją.

Na drodze między Jerozolimą a Tel Awiwem nastąpiły nowe trudności. W pobliżu Tel Awiwu podpalono plantacje żydowskie. W okolicy Jemini podpalono samochód ciężarowy. Arabski komitet strajkowy wystosował depeşe do eksporterów arabskich w Kairze, Damaszku i Bagdadzie, aby zaniechali wysyłki transportów żywności do Tel Awiwu. Komitet arabski usiłował nakłonić do strajku urzędników arabskich w administracji. Naogół napięcie strajku słabnie. Próba unieruchomienia portu w Jaffie zawiodła.

Jerozolima, 28 kwietnia. W poniedziałek wieczorem zniesiono stan wyjątkowy w Jaffie i Tel Awiwie. Godzinę południową utrzymano tylko w dwóch dzielnicach, na pograniczu Jaffy i Tel Awiwu.

STARCIA ARABÓW Z ANGLIKAMI.

Jerozolima, 28 kwietnia. W starciu między demonstrantami arabskimi a policją odnieśli rany w Na-

zarecie czterech policjanci i oficer angielski raz jeden arab. W Safedu policja zmuszona była oddać kilka strzałów w górę, by nie dopuścić Arabów do dzielnicy żydowskiej. W Haifie aresztowano 19 arabów, którzy usiłowali stawiać opór policji, niedopuszczającej do zmuszania kupców arabskich, aby zamknęli swe sklepy.

Teroryści z Hajfy stanęli dziś przed sędzią, który skazał ich w trybie przyspieszonym na kary więzienia do 6 miesięcy. W Miszmar Haemek arabowie ubiegłej nocy podpalili zboże na polach żydowskich. Ogień ugasili patroli angielskie.

W okolicy Bejsa aresztowano trzech arabów za próbę mordu rabunkowego.

Ubiegłej nocy arabowie oddali kilka strzałów w pobliżu plantacji żydowskiej niedaleko Petach Tikwa. Na drodze Hajfa — Jerozolima arabowie zaatakowali samochód szefa sądownictwa palestyńskiego, Sir Michel Józefa Macdonalda, którego wzięli za żyda. W Gazie arabowie zniszczyli transport warzyw, przeznaczony dla firmy żydowskiej.

Dziś powrócili do Jaffy żydowscy urzędnicy skarbowi i urzędnicy banku angielsko - palestyńskiego. Korzystają oni ze szczególnej ochrony rządu.

Odbyła się konferencja firm żydowskich, które domagają się odszkodowania od rządu za straty poniesione przez życie gospodarcze.

Dziś odbyła się konferencja arabskiego komitetu strajkowego, na której uchwalono zwrócić się do władców wszystkich krajów arabskich o poparcie żądań arabów w Palestynie. W tym sensie wysłano depeşe do różnych krajów arabskich.

Jedna z warszawskich agencji donosi:

Generalny konsul polski w Jerozolimie komunikuje, że w czasie ostatnich zajęć na terenie Palestyny zostało zabitych 5 Żydów — obywateli polskich.

UCHWAŁY WIECU SJONISTYCZNEGO.

Londyn, 28 kwietnia. (PAT). Wczoraj wieczorem organizacja sjonistyczna odbyła w Whitehall zebranie protestacyjne przeciwko ostatnim napadom na Żydów w Palestynie. Przewodniczący nowej organizacji sjonistycznej Żabotyński domagał się utworzenia żydowskiej siły zbrojnej w Palestynie za zgodą rządu brytyjskiego. Zadaniem tej siły zbrojnej byłoby zapewnienie obrony ludności żydowskiej przed wszelkimi atakami ze strony arabów.

Zebrani przyjęli rezolucję, żądającą wysiedlenia z Palestyny dziesiątków tysięcy arabów, „którzy przybyli nielegalnie do kraju i pochodzą z krajów sąsiednich“.

Coraz mniej chorób zakaźnych

Jest to skutek częściowego kanalizowania Łodzi oraz podniesienia się warunków sanitarnych

Budowa kanalizacji w Łodzi, aczkolwiek nie dała jeszcze pełnego efektu zewnętrznego w postaci skasowania ścieków ulicznych i antysanitarnych dołów biologicznych we wszystkich domach, już wywarła bardzo dodatni wpływ na stan zdrowotny miasta. Przyczyniły się do tego niewątpliwie również akcje profilaktyczne i propagandowe, prowadzone rokrocznie na terenie Łodzi — sukces zaś polega na zmniejszeniu się liczby zachorowań na choroby zakaźne, które każdego roku, zwłaszcza w miesiącach letnich, trapiły ludność miasta.

Ciekawy materiał w tej sprawie opracował wydział zdrowia zarządu miejskiego. Wynika z niego, że liczba zachorowań na choroby ostro-zakaźne spadła w ciągu ostatniego roku o 15 proc.

Największe nasilenie chorób zakaźnych zanotowano wiosną i jesienią ub. roku. W marcu ub. roku liczba zachorowań wynosiła 549, w kwietniu 566, w październiku 544. Najmniej zaś wypadków wykazał czerwiec, który był stosunkowo, jak na lato, dość chłodny — 283 wypadków.

Tyfus brzuszy, który jest właściwie typowo sezonową chorobą, występującą zazwyczaj w czasie upałów, dzięki specjalnym warunkom sanitarnym w Łodzi grasuje u nas cały rok. Niema tygodnia, by nie zanotowano bodaj kilku przypadków zachorowań, a niekiedy liczba ta sięga 100. Tyfus brzuszy jest jednak chorobą „brudnych rąk“. Higijena osobista chroni skutecznie przed zachorowaniem i dlatego też propaganda czystości, która przeprowadza się każdego roku, wydała wcale niezłe rezultaty. Spadek zachorowań wyniósł 20 proc. — 973 osoby chorowały w ciągu roku. Tyfus plamisty natomiast został opanowany w Łodzi całkowicie. Występuje tylko w sporadycznych wypadkach, gdy zostanie przypadkowo zawleczony do Łodzi z innych miejscowości. W ciągu

całego roku zanotowano tylko 17 przypadków.

Inne choroby ostro-zakaźne, jak róż-

Lokatorzy proszą o ochronę

Memoriały adwokatów, lekarzy i organizacji rzemieślniczych

W połowie maja ogłoszone ma być rozporządzenie wykonawcze do dekretu, zmieniającego częściowo ustawę o ochronie lokatorów. W związku z tem, jak się dowiadujemy szereg zainteresowanych organizacji przygotowuje memoriały do rządu.

W pierwszym rządzie, jak nas informują, memoriały wystosują Izba Lekarska oraz rada adwokacka, wskazując na niebezpieczeństwo grożące lekarzom i adwokatom spowodu skasowania ustawy o ochronie lokatorów w odniesieniu do 5 i 6-pokojowych mieszkań. Lekarze i adwokaci dowodzą, zresztą zupełnie słusznie, że conajmniej dwa pokoje

za, krztusiec, drętwnica karku i gorączka pologowa nie wykazują specjalnego nasilenia w łodzi (i)

Korzystajcie z ostatniej okazji

Cyrk Staniewskich pozostaje jeszcze dwa dni

Program cyrku Staniewskich, który przez cały czas pobytu w Łodzi, trzymał w napięciu najwybredniejszych nawet bywalców i zwolenników sztuki cyrkowej niestety schodzi z afisza, ponieważ cyrk Staniewskich pozostaje w Łodzi nieodwołalnie ostatnie dwa dni. Tysiączną rzeszę publiczności prze-

winęły się w krótkim stosunkowo okresie czasu w olbrzymim namiocie cyrku Staniewskich.

Radzimy wszystkim by jeszcze dziś zaopatrzyli się w kupon ulgowy zamieszczony poniżej, dzięki któremu każdy wykupujący bilet otrzymuje drugi zupełnie bezpłatnie.

KUPON

„Republiki“ do Cyrku Staniewskich
(przy ul. Traugutta i Killińskiego)

Kupon niniejszy uprawnia przy kupnie biletu do wprowadzenia drugiej osoby na analogiczne miejsce **bezpłatnie**.
Ważny tylko dziś w **środę 29 kwietnia** godz. 8.30 wiecz.

ZAMIAST TRANU
PRZY WYCZERPANIU OGÓLNEJ
I POWIEKSZENIU GRUCZOŁÓW
STOSOWANY JEST

**SMACZNY
i
SKUTECZNY**

JECOROL
MAG. A. BUKOWSKIEGO
W UŻYCIU PRAWIE OD POŁ WIEKU

Nie chcą żyć...

Pięć zamachów samobójczych

Lekarz pogotowia interwenjował wczoraj u pięciu denatów.

Odebrał sobie życie i spostrzeżony został przez domowników już martwy, gdy wisiał na sznurze na gałce u łóżka metalowego — 65-letni Henryk Maksejmer.

Desperat zamknął się w mieszkaniu i trzeba było wzywać do otworzenia drzwi ślusarza.

Lekarz pogotowia stwierdził już tylko zgon. Zwłoki zabezpieczono na miejscu.

Na Placu Wolności, koło domu Nr. 7, zatruli się cieżko denaturatem i został skierowany do szpitala w Radogoszczu 50-letni Władysław Banaśkiewicz, zamieszkały w domu noclegowym przy ul. Cmentarnej. Desperat zapowiadał już dawno, że sobie odbierze życie.

Przy szosie Zgierskiej usiłowała pozbawić się życia i zażyła większej dozy kwasu solnego 34-letnia Janina Wołowska, zamieszkała przy ul. Murarskiej 15. Lekarz pogotowia skierował desperatkę do szpitala radogoskiego.

Silny cios nożem w bok zadał sobie 29-letni bezrobotny Henryk Moszczyński. Lekarz pogotowia stwierdził ranę w okolicy serca i skierował desperata do szpitala w stanie groźnym. Przyczyną rozpaczliwego kroku były niesnaski rodzinne.

Wreszcie w ostatnim wypadku — Stanisława Kordek zażyła w swym mieszkaniu przy ul. Konopnickiej 53 lekarstwa do smarowania i uległa zatruciu. Lekarz pogotowia pozostawił poszkodowaną na miejscu, udzielając jej pierwszej pomocy.

Zaniedbana ulica

Zwróciła się do nas wczoraj delegacja mieszkańców ulicy Kamiennej, aby za pośrednictwem „Republiki“ zaapelować do zarządu miejskiego o zajęcie się tą zapomnianą przez wszystkich ulicą. Ponieważ całkowicie będzie przebrukowana ul. Piłsudskiego, a Kamienna stanowi jej niewielką bocznice, przeto nie będzie wiele trudności w jej uporządkowaniu.

Na chodnikach niema płyt, a w jezdniach są tak wielkie wyrwy, że przejście przez ulicę wymaga wręcz zdolności akrobatycznych. Poza tem ulica jest zaniedbana i niezwykle brudna. Sądzimy, że wydział techniczny zainteresuje się tą sprawą. (i)

Z WYSTAWY RZEMIEŚNICZEJ.

Na terenie parku Staszica, zamienionego na małe ruchliwe miasteczko, wykorzystuje się każdą wolną przestrzeń pod budowę dodatkowych własnych pawilonów firmowych.

Jak wynika z przygotowań wystawa zapowiada się bardzo pomyślnie i przyniesie poważne korzyści licznym wystawcom, składającym się z najpoważniejszych warsztatów i firm rzemieślniczych oraz wielkich firm przemysłowych współpracujących bezpośrednio z rzemiosłem lub prowadzących szerszą propagandę konsumcyjną. Zwiedzających wystawę czeka wiele niespodzianek. W rzedzie ich wspomnieć należy o kilkumetrowej wieży urządzonej artystycznie przez jeden z łódzkich zakładów cukierniczych, oraz o specjalnym aucie reklamowym jednej z największych firm radiowych kraju z kompletną aparaturą dźwiękową o sile zasięgu w promieniu 2-eh kilometrów.

Dyrekcja wystawy pomyślała również i o uprzyjemnieniu zwiedzającym pobytu na wystawie. Urządzony zostanie w tym celu cały osobny dział atrakcyj rozrywkowych, niewidzianych dotąd w Łodzi. Na wystawie koncertować też będzie codziennie jeden z lepszych zespołów orkiestrowych. W godzinach przerwy produkcji orkiestry będzie nadawana muzyka przez głośniki zainstalowane na całym terenie.

Dyrekcja Rzemieślniczej Wystawy-Targów mieści się przy ulicy Moniuszki 5, tel. 188-36.

**Nieście pomoc
najbiedniejszym**

Stacja telewizyjna w Pabjanicach

ma być zbudowana kosztem 3 milionów złotych.—Próby są prowadzone również w Łodzi.—Pertraktacje z wielką stacją francuską

W trzech stolicach europejskich, Londynie, Paryżu i Berlinie, czynne są już od niedawna nadawcze stacje telewizyjne. Praca tych stacji nie wychodzi narazie poza ramy prób praktycznego zastosowania telewizji. Stacja nadawcza w Paryżu, umieszczona na wieży Eiffla, nadaje swój „program“ trzy razy tygodniowo po godzinie, przy czym „program“ jest wielce niewybredny i składa się przeważnie z przemówienia speakera, którego oczywiście widać oraz skrzypka, grającego na skrzypcach, pianisty, lub śpiewaka, przy czym o ile głos słychać wyraźnie, o tyle postać widać zaledwie częściowo (głowa i ramię, albo tułów i ręce). Sam obraz przypomina kino sprzed 20

lat, gdy na ekranie poruszały się cienie osób, a przez cały czas padał ulewny „deszcz“. W Paryżu istnieje już nawet sklep, sprzedający aparaty telewizyjne, ale cena ich — 6.000 franków — (około 2.000 złotych) nie zachęca do kupna. Aparaty odbiorcze telewizyjne mają tę jeszcze ujemną stronę, że sam obraz widać w małym kwadracie wewnątrz lampy wzmacniającej. Obraz powiększony jest dzięki zastosowaniu systemu soczewek, ale wszelkie intensywnie prowadzone, próby przeniesienia obrazu na ekran i wyświetlania go systemem projekcyjnym, nie dały narazie, pozytywnego rezultatu.

Dруга trudność polega na tem, że stacje radiowe wykorzystują niemal cały zasięg długości fal elektromagnetycznych, które przenoszą zarówno dźwięki jak i obrazy, w skali od 10 do 2.000 metrów. Telewizja więc narazie może pracować na falach ultrakrótkich, które skolei posiadają tę niedogodność, że mogą być nadawane jedynie na niewielkie odległości i, jak dotychczas, zasięg ich nie przekracza 8 do 10 kilometrów.

Pierwsze praktyczne próby wprowadzenia telewizji w Polsce czynione są w Łodzi przez łodzianina, długoletniego inżyniera w słynnych zakładach francuskich „Radio L. L. Paris“, posiadających licencję „Vestinghouse“ na wyrób aparatów telewizyjnych. Firma ta zainteresowała się możliwościami wprowadzenia telewizji w Polsce i zgodziła się na odstąpienie licencji laboratorjum radjotechnicznemu w Łodzi.

Wyrób aparatów nie miałby jednak celu bez istnienia w Polsce nadawczej stacji telewizyjnej. Poza tem aparaty tu wyrabiane musiałyby być sprawdzane z uwzględnieniem miejscowych warunków atmosferycznych. Inżynierowie łódzcy zwrócili się z listem do towarzystwa „Radio L. L.“ w Paryżu zapytaniem czy nie byłoby skłonne wybudować w Polsce nadawczej stacji telewizyjnej. Jednocześnie inżynierowie zwrócili się do dyrekcji Polskiego Radia w Warszawie z zapytaniem, jak się zapatruje na ten projekt i czy radio nie nosi się z zamiarem wybudowania własnej stacji telewizyjnej.

Uzyskana z Radia Polskiego odpo-

wiedź briała, że radio żadnych zamiarów w tym kierunku narazie nie ma. „Radio L. L.“ w Paryżu w odpowiedzi na list, prosiło o wskazanie miejsca budowy stacji nadawczej oraz podanie kosztorysu. Inżynierowie łódzcy zaproponowali Pabjanice pod Łodzią jako miejscowość nadająca się do wybudowania próbnej stacji telewizyjnej. Koszty urządzenia stacji wyniosłyby 3 miliony złotych.

List ostatni wysłany został do Paryża zaledwie przed kilku dniami i narazie firma Radio L. L. nie odpowiedziała jeszcze na propozycję.

Zainteresowanie telewizją najszerzych warstw jest ogromne i od czasu, gdy rozeszła się wiadomość o zamierzonej budowie stacji telewizyjnej nadawczej w Pabjanicach, zainteresowana firma w Łodzi i pokrewne biura radjotechniczne w Warszawie zasypane są stosami listów z prośbą o szczegółowe informacje. Narazie, jeżeli chodzi o wprowadzenie telewizji w Polsce, Łódź przoduje, jako pierwsze miasto, które się praktycznie zainteresowało najnowszym wynalazkiem.

Przy dolegliwościach żołądkowo-kiszkowych, braku apetytu, atonji kiszek, wzdęciach, zgadze, odbijaniach, ogólnym podrażnieniu, bólach głowy migrenowych zastosowanie 1—2 szklanek naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa wywołuje doskonałe opróżnienie przewodu pokarmowego.

Pożyczka dla straży ogniowej w sumie 1 mil. zł.

Sprawa udzielenia pożyczki na nowy tabor dla łódzkiej straży pożarnej ruszyła obecnie, po otrzymaniu pozytywnej odpowiedzi z powszechnego zakładu ubezpieczeń wzajemnych, z martwego punktu. Odnowienie taboru straży łódzkiej jest rzeczą pilną, to też obecnie, gdy wstępne formalności niemal zostały ukończone, spodziewać się należy iż kupno podwozi strażackich nastąpi najpóźniej w ciągu miesiąca maja.

W związku z tem w dniu wczorajszym udali się do Warszawy wiceprez. Kozłowski, prezes zarządu straży pożarnej sędzia Konarzewski oraz dyr. Łyżcki, którzy sfinalizują rokowania pożyczkowe w powszechnym zakładzie ubezpieczeń.

Pełna suma pożyczki wyniesie ma 1 milion złotych. (i)

Skarga dozorców na warunki pracy i płacę

W dniu wczorajszym interweniowała w ministerstwie opieki społecznej delegacja dozorców domowych w Łodzi z prez. Serwachem i kier. Tomaszewskim na czele, w sprawie uregulowania warunków mieszkaniowych i pracy dozorców domowych.

Delegację przyjął dyrektor departamentu pracy Drzewiecki, który wysłuchał zażalenia na niehonorowanie przez właścicieli nieruchomości orzeczenia ministerjalnej komisji rozjemczej. Dozorcy twierdzili, że mimo orzeczenia komisji, ich warunki pracy nie uległy żadnej zgola poprawie, zarobki sa w dalszym ciągu obniżane, przez zaszerogowanie domów do niższej kategorii, a poza tem mieszkania dozorców sa poniżej wszelkich warunków sanitarnych.

Dyr. Drzewiecki obiecał delegacji, iż wystosuje do inspekcji pracy w Łodzi pismo, z poleceniem przeprowadzenia kontroli we wszystkich domach łódzkich dla sprawdzenia w jakim stopniu przestrzegane jest orzeczenie komisji ministerjalnej. (i)

12-ty maja jest wolny od nauki

Udział młodzieży szkolnej w uroczystościach żałobnych ku czci Marszałka Piłsudskiego

Ogólny program obchodu pierwszej rocznicy zgonu Marszałka Józefa Piłsudskiego został już podany do wiadomości przez komitet naczelny. Program ten przewidywał m. in., że dla szkół średnich specjalną instrukcję wyda ministerstwo oświaty.

W dniu wczorajszym zarządzenie ministerjalne w tej sprawie otrzymali już dyrektorzy wszystkich szkół średnich oraz inspektorat szkolny. Brzmi ono następująco:

„Dzień 12-ty maja będzie wolny od nauki, a młodzież szkolna weźmie udział w nabożeństwach żałobnych, organizowanych w ramach ogólnych uroczystości żałobnych. Po nabożeństwie we wszystkich szkołach będą zorganizowane akademie żałobne, których program winien obejmować jedynie odsple-

wanie (bez muzyki) Hymnu Narodowego oraz Marsza Pierwszej Brygady i odczytanie wyjątków z „Pism, Mów i Rozkazów“ Marszałka Piłsudskiego, wybranych przez dyrekcje szkół. O godzinie 13-ej, o której przewiduje się złożenie Serca Marszałka do mauzoleum, nastąpi powszechna trzminutowa cisza.“

W dniu 12 maja na wszystkich budynkach szkolnych należy wywiesić czarne flagi, a tam gdzie okaże się to niemożliwe — flagi państwowe, opuszczone do połowy masztu i okryte żałobą.

Wszystkie okręgi szkolne mogą przysłać do Wilna, na uroczystości główne, delegacje młodzieży szkolnej w liczbie 30 na każdy okręg. W skład delegacji winna wejść młodzież żeńska

i męska wszelkich typów szkół, przy czem jest pożądaną, aby była reprezentowana również młodzież narodowości niepolskiej. Delegacje młodzieży wezmą z sobą przybrane krepą sztandary szkolne w ilości 4—6 z największych ośrodków okręgu szkolnego. Każda delegacja ma pozostawać pod opieką 3-ich nauczycieli. Uczestnicy delegacji przywdziewają na lewe ramię opaski żałobne.

Uczestnicy delegacji zwolnieni będą od zajęć szkolnych w dniu 11 maja, tak, aby mogli przybyć do Wilna w przeddzień uroczystości żałobnych. Sprawa przejazdu do Wilna będzie załatwiona w porozumieniu w wojewódzkimi komitetami uczczenia Pamięci Marszałka Piłsudskiego. (i)

Przed procesami o zajścia lwowskie

Prokurator wniósł już akt oskarżenia przeciw 6 sprawcom rabunków w sklepach. — Akeja pomocy doraźnej dla poszkodowanych

Lwów, 28 kwietnia. Urzędowo informują, że prokurator sądu okręgowego we Lwowie wniósł już do sądu akt oskarżenia w sprawie 6-ciu osobników, zatrzymanych w czasie czwartkowych ekscesów lwowskich na rabunku.

Fakt ten wydarzył się w jednym ze sklepów konfekcyjnych przy ul. Gródeckiej. Zatrzymani posiadali na sobie zrabowane w sklepie ubrania.

Jak widać, dochodzenia prokuratorskie prowadzone są w tempie pośpiesznem. W ciągu niewielu dni Prokuratura

mogła ustalić już wszelkie potrzebne okoliczności, dotyczące aresztowanych podczas zajść i jak w powyższym wypadku wygotować akt oskarżenia.

Dalsze dochodzenia prokuratorskie prowadzone są bez przerwy. Nowe akty oskarżenia wpływać będą szybko do sądu. — Podział czynności w sądzie będzie dokonany tak, że wszelkie sprawy, wynikające z ekscesów lwowskich, załatwiane będą bez zwłoki.

P. Wojewoda lwowski zwrócił się do p. Ministra Opieki Społ. z wnioskiem o

przyjście z pomocą doraźną poszkodowanym w związku przyczynowym z wypadkami, jakie zaszły we Lwowie w dniu 16 kwietnia r. b.

Naskutek tej interwencji p. Minister Op. Społ. w zrozumieniu, iż niejednokrotnie nie mogli ponieść szkody ludzie, którzy przypadkowo lub z innych powodów znaleźli się w tłumie, zgodził się, aby pomoc ta objęła:

1) osoby, które nie z własnej winy, wskutek doznanego uszkodzenia zdrowia względnie okaleczenia ciała zostały częściowo pozbawione zdolności do pracy zarobkowej, będącej źródłem utrzymania ich lub ich rodzin.

2) rodziny po zabitych i zmarłych, które wskutek śmierci ich żywicieli, pozostały bez żadnych środków do życia.

Wnioski w sprawie sposobu przeprowadzenia odpowiedniej rejestracji, której dokonać ma Zarząd miejski, przedstawiono p. Ministrowi do zatwierdzenia. P. Wojewoda Belina-Prażmowski poczynił starania, aby czynności rejestacyjne zostały przeprowadzone i ukończone w najbliższym czasie. Termin i miejsce zgłaszania się osób poszkodowanych zostaną podane do wiadomości.

Zastrzelił 63-ch bandytów

Nagły zgon b. komisarza policji carskiej

Z Warszawy donoszą:

Wczoraj na ulicy Marszałkowskiej zmarł nagle 71-letni Jan Parszyn, osobistość znana z czasów przedwojennych na terenie całej Polski. Za czasów carskich Parszyn był jednym z najpopularniejszych komisarzy policji kryminalnej w Warszawie. Jego specjalnością była walka z bandytyzmem.

W czasie swej długoletniej kariery kryminalistycznej komisarz Parszyn

położył trupem 63 bandytów. Jednym z zamordowanych przez zbrojnych był znany groźny bandyta Daniel.

Po wojnie Parszyn znalazł się w nędzy. Przed kilku laty jednak wygrał na loterii większą sumę i od tego czasu zaczął spekulować na giełdzie. Wczoraj wskutek tych spekulacji stracił niemal cały swój majątek, co spowodowało atak serca. (e)

PARCELE BUDOWLANE

przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej do sprzedania. Zgłoszenia: Piotrkowska 40. Zarząd spadkobierców I. K. Poznańskiego. w dni powszednie od 10—12 i od 4 do 6 popołudniu.

ych
niował
żony
arty,
łóżka
aksel-
zkaniu
rzenia
z tyl-
miej-
Nr. 7,
został
oszczu
z, za-
rzy ul.
al już
owała
iększej
Janina
l. Mu-
erował
ego.
sobie
czczyń-
il ranę
sperata
zyczy-
esnaski
dku —
m mie-
lekar-
atraciu.
szkodo-
pierw-
ca
delega-
ej, aby
apelow-
ęcie się
h ulica.
ebruko-
na sta-
żeto nie
rzadko-
w jezd-
przej-
zdoln-
ulica
na. Sa-
aintere-
EJ.
ionego na
e się każ-
atkowych
wa zapo-
ie powa-
ładającym
firm rze-
nyslowych
zemiosłem
konsum-
wiele nie-
ę nale-
ystycznie
ernicznych,
jednej z
kompletną
w promie-
wnie i o
na wysta-
cały osob-
widzianych
tować też
zesnołów
produkcji
przez głoś-
Targów
el. 188-36.

Tydzień inteligencji

Jedną z popularnych tradycji we Francji jest organizowanie co rok tak zwanego „Tygodnia Dobroci”, poświęconego na wszelkiego typu imprezy charytatywne. Na temat tego tygodnia dobroci subtelny ironista paryski G. de la Fouchardiere snuje następujące dowcipne a złośliwe refleksje ogólnoludzkie:

„Tylko przez siedem dni w roku zdolni jesteśmy być dobrymi ludźmi... a przynajmniej próbować... a może raczej udawać dobrych. To znaczy organizować zabawy dla szczęśliwych na rzecz nieszczęśliwych. Aby móc sobie przez tydzień powtarzać według słynnej metody Coue'go: „Jesteśmy dobrzy! Jesteśmy bardzo dobrzy! Ach, jacyż my jesteśmy dobrzy!”

A w samie gorczy i waga łez, wylanych w tym błogosławionym tygodniu przez cierpiących, będzie taka sama jak we wszystkich innych tygodniach roku.

Starożytni organizowali znacznie skuteczniej od nas Tygodnie Dobroci. Coprawda Tydzień Dobroci trwał u nich tylko trzy dni. Podczas Saturnaliów niewolnicy zajmowali miejsca swych panów, a ubodzy — miejsca bogatych. Nieszczęśliwi zakosztywali szczęścia, a szczęśliwi doświadczali dobrowolnie na własnej skórze niedzy; były to doświadczenia bardzo pouczające. Ale zacy akademik Fustel de Coulanges, opisujący zwyczaj, panujący w Rzymie w czasie Saturnaliów, kończy swój opis zdaniem, które daje dużo do myślenia: „Ludzie poważni i wrażliwi mieli zwyczaj co rok na te trzy dni opuszczać Rzym”.

Gdy rozmyślałem o Tygodniu Dobroci, przyszedł mi do głowy następujący pomysł: czemu nie mielibyśmy wprowadzić zwyczaju organizowania co rok... Tygodnia Inteligencji? W czasie takiego tygodnia usiłowalibyśmy być, jeżeli już nie inteligentnymi, to przynajmniej mniej głupimi, niż jesteśmy.

Bo przecież nam bynajmniej nie brak dobroci, tylko stosujemy ją w tak idyotyczny sposób, że z dobroci staje się ona niehumanitarnym okrucieństwem.

W wieku postępu i rozwoju mechanicznego jesteśmy wszyscy moralnie zdławieni i zmiażdżeni intelektualnie. I to nie inteligencja nasza dławili nas, lecz głupota. I to nie głupota plemion prymitywnych, zastępujących rozum zwierzęcą przebiegłość, lecz głupota trzody oswojonej przez cywilizację, która zabiła w niej nawet instynkt samozachowawczy i pozwala jej radośnie pchać się do rzeźni.

Nasza głupota nie jest bynajmniej wyzwoleniem z myśli, dajacem spokój anielski. Nasza głupota jest wynikiem nadmiaru myśli, głupich myśli, niszczących inteligencję epidemicznie.

Czy znacie coś głupszego od... mody, która narzuca ludziom nieublagana tyranię w dziedzinie stroju, w dziedzinie literatury, w dziedzinie sztuki?

W dziedzinie politycznej i socjalnej moda nosi nazwę konformizmu.

Jakiś absurdalny pomysł zjawia się nagłe niewiadomo skąd lub rodzi się w mózgu jakiegoś superdurnia. Moda podchwytuje ten pomysł i tworzy z niego dogmat, objawienie!

Nie trzeba tego wcale rozumieć. Wystarczy praktykowanie zewnętrznego rytuału. Stąd rodzi się „procesjonizm”, czyli publiczne obnoszenie absurdalnej idei jako nietykalnego bożka przeciwstawionego wszystkim innym bożkom.

A procesjonizm jest pierwszym krokiem do wojny domowej lub międzynarodowej.

Spróbujcie zorganizować Tydzień Inteligencji w czasie którego będziecie się starać wyzwolić z pod zalewu głupoty.

W tygodniu tym nie słuchajcie co do was mówią ludzie podobni do was. Obszucie z małymi dziećmi (dzieci do lat trzech są towarzyszem krępującym i uzdraviamym; później zaczynają się zabierać do podobniactwa do was). Przeczytajcie ponownie książki, które was czarowały, gdy mieliście 15 lat.

Albowiem to właśnie zdanie powtarzają nieustannie, oczywiście w liczbie mnogiej, wszyscy... procesjoniści”.

Setne urodziny Samuela Pickwicka postaci, stworzonej przez Karola Dickensa.—Wszyscy Anglicy kochają Pickwicka i twierdzą, że on jest nieśmiertelny

W roku bieżącym Imperjum Brytyjskie obchodzi uroczyste setną rocznicę narodzin człowieka, który wprowadził nigdy nie istniał, ale który ma bliskich krewnych w każdej bez wyjątku szanującej się rodzinie angielskiej. Człowiekiem tym jest Samuel Pickwick, bohater jednej z najpopularniejszych książek świata — „Klubu Pickwicka”.

Któż z nas nie czytał i nie rozkoszował się „Klubem Pickwicka”? Jeżeli znajdzie się taki ktoś, niech się do tego nie przyznaje, lecz niech czempredziej wypelni tę szpetną lukę w swem czytaniu.

Sto lat temu urodził się, a raczej począł się w fantazji jego twórcy, Samuel Pickwick, a wraz z nim urodziła się sława Karola Dickensa.

Do kwietnia roku 1836 Karol Dickens był tylko, ceniącym już wprowadzić, ale nieznanym szerszemu ogółowi czytelników nawet z nazwiska, autorem publikowanych pod pseudonimem „Boz” na łamach „Evening Chronicle” lekkich opowiadań i szkiców literackich.

Ponadto Karol Dickens był z zawodu stenografem i sprawozdawcą parlamentarnym w Mirror of Parliament.

Pewnego dnia w początkach 1836 r. zwrócił się do Dickensa znany rysownik

londyński, Seymour, z następującą listową propozycją:

„Szanowny Panie! Wydawcy moi, p.p. Chapman i Hall zamówili u mnie szereg wesołych rysunków na tematy zaczerpnięte z życia sportowego. Jestem admiratorem pańskiego talentu. Czy nie zechciałby pan podjąć się komponowania dowcipnego tekstu pod moje rysunki?”

Na propozycję tę Dickens odpowiedział znanemu rysownikowi i jego wydawcom śmiało i dumną kontrpropozycją, aby Seymour podjął się ilustrowania rysunkami tekstu, który on według własnej inwencji opracuje do druku.

Śmiała propozycja została przyjęta i w połowie marca 1836 r. ukazały się na łamach dzienników londyńskich ogłoszenia następującej treści:

„Dnia 31 marca ukaże się pierwszy zeszyt „Pośmiertnych akt Klubu Pickwicka”, zawierających dokładne sprawozdanie z spacerów, podróży, przygod i wyczynów sportowych jego członków. Dalsze zeszyty będą się ukazywały co miesiąc. Cena zeszytu — jeden szyling. Opracował do druku „Boz”. Każdy zeszyt ozdobiony czterema rysunkami Seymoura. Do nabycia u Chapmana i Halla, 186, Strand, i we wszystkich księgarniach”.

Jednakże wkrótce po ukazaniu się powyższego ogłoszenia Seymour zmarł nagle na delirium i przygody Samuela Pickwicka wyszły z druku bez ilustracji.

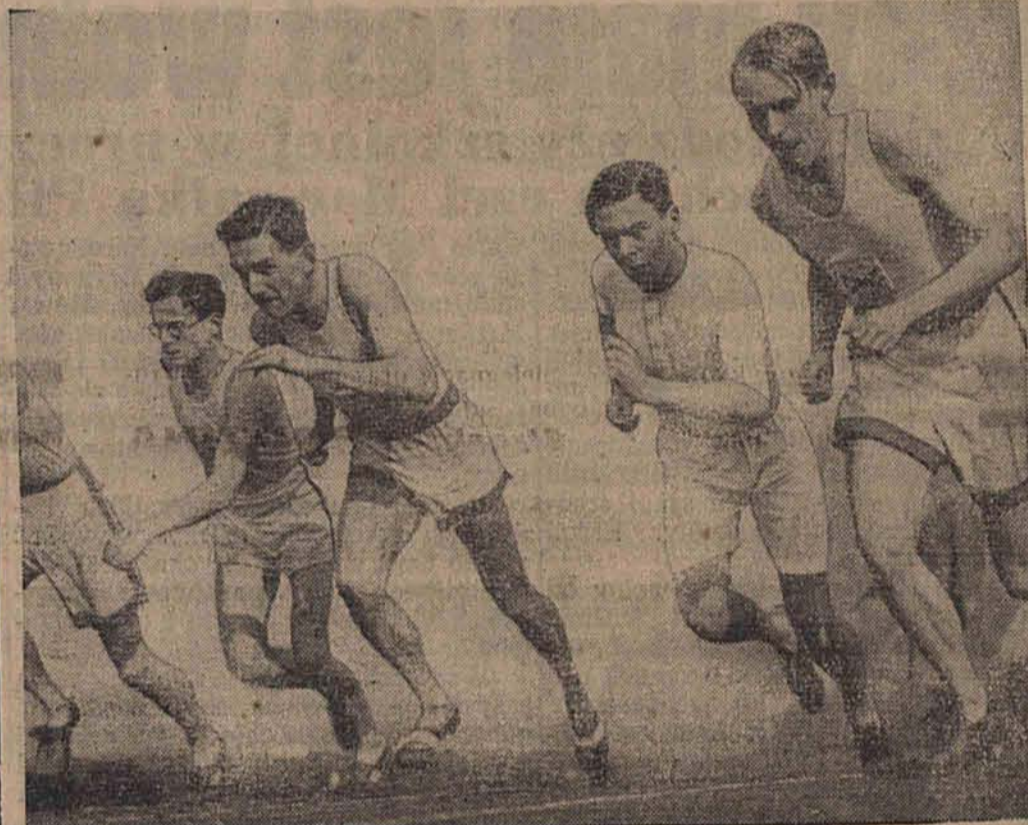
Pierwsze zeszyty wydawnictwa nie zyskały sobie zbyt wielkiego powodzenia i nakład wahał się od 1000 do 2000 egzemplarzy. Pp. Chapman i Hall zaczęli już wątpić w celowość dalszego prowadzenia niefortunnego wydawnictwa. Wówczas Karolowi Dickensowi przyszło do głowy wprowadzenie do akcji opowiadania nowej postaci, ulicznika londyńskiego, Sawa Weller, w roli słuzącego Pickwicka. I Sam Weller nie tylko uratował wydawnictwo, ale zapewnił mu niebywały sukces. Nakład z 1.000—2.000 podskoczył nagle do... 60.000 egzemplarzy, bijąc na głowę wszystkie ówczesne rekordy wydawnicze.

„Klub Pickwicka” stał się najulubieńszą lekturą Anglików. Karol Dickens stał się najulubieńszym pisarzem.

Krytyka angielska zarzucała Dickensowi, że jego popularne dzieło jest ogromnie niejednorodne i że postać centralna, Samuel Pickwick, narysowana jest mętnie i bez wyrazu.

Pierwszy z tych zarzutów nie jest pozbawiony słuszności, natomiast przeciw drugiemu zarzutowi przemawiają wyrażenie setki listów, jakie w czasie ukazywania się wydawnictwa otrzymywał Dickens od obywateli Londynu, rozpoznających samych siebie w rysach postaci bohatera „Klubu Pickwicka”. W listach tych zawierało się zresztą więcej zadowolonej dumy niż pretensji...

A kiedy kilka lat temu jedna z angielskich wytwórni filmowych zamierzyła sfilmowanie „Klubu Pickwicka” i ogłosiła konkurs na wykonawcę roli głównej, zgłosiły się do wytwórni tysiące statecznych i zażywych obywateli angielskich, z których każdy dowodził zapałem, że właśnie on i tylko on posiada wszelkie tak zewnętrzne jak i wewnętrzne dane, niezbędne do ucieleśnienia Samuela Pickwicka.

Treningi włosenne już się rozpoczęły. Na naszym zdjęciu — start studentów oxfordzkich do biegu na 1000 metrów.

Radjoprogram

- ŚRODA, dnia 29-go kwietnia.
- 6.30—6.33: Pieśń „Kiedy ranne wstają z rze...” 6.33—6.34: Pobudka do gimnastyki. 6.34—6.50 Gimnastyka. 6.50—7.20 Muzyka — płyty. 7.20—7.30 Dz. poranny. 7.30—7.35 Program na dzień bieżący. 7.35—7.40 Pare informacji. 7.40—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.57: Przerwa. 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03—12.15: Dziennik południowy.
  - 12.15—12.30: „O miście” — pogadanka — wygłosi Marja Strasburger.
  - 12.30—13.10: Koncert w wykonaniu zespołu Teodusza Serejńskiego (Lwów). 13.10—13.15: Chwilka gospodarstwa domowego. 13.15—14.15: Fragmenty z operetek (płyta za płytą). 14.15—15.12: Przerwa.
  - 15.12—15.15: — Przegląd giełdowy łódzki.
  - 15.15—15.20: Wiadomości o ekspozycje polskim.
  - 15.20—15.30: Przegląd giełdowy warszawski.
  - 15.30—16.00: Rapsodia węgierskie Liszta (płyty).
  - 16.00—16.20: „Piosenki dla dzieci” w wykonaniu chóru Eryana (Lwów).
  - 16.20—16.45: Recital skrzypcowy T. Jaworskiego
  - 16.45—17.00: Rozmowa muzyka ze słuchaczami radia.
  - 17.00—17.20: „Dyskutujmy” — „Prowincjusze” — dialog prof. Limanowskiego z prof. Konradem Górskim (Wilno).
  - 17.20—18.00: Fragmenty z operetek (płyty).
  - 18.00—18.10: „Książka i Wiedza” — Autoreferat o książce Haliny Radlińskiej i Jurgielewiczowej „O wychowaniu nauczania dorosłych” — wygłosi Irena Jurgielewiczowa.
  - 18.10—18.30: Piosenki w wykonaniu Oli Obaraskiej (Wilno).
  - 18.30—18.45: Feljton p. t. „Jego Wysokość Reporter” — wypowie Andrzej Nullus.
  - 18.45—19.10: M. Karłowicz: Rapsodia litewska w wykonaniu orkiestry symfonicznej P. R. pod dyr. T. Mazurkiewicza (płyty).
  - 19.10—19.20: Program na jutro.
  - 19.20—19.35: Koncert reklamowy.
  - 19.35—19.39: Wiadomości sportowe łódzkie
  - 19.39—19.45: Wiadomości sportowe ogólne.
  - 19.45—19.55: Pogadanka aktualna.
  - 19.55—20.00: Przerwa.
  - 20.00—20.45: „Ptaki w muzyce” (płyty).
  - 20.45—20.55: Dziennik wieczorny.
  - 20.55—21.00: Obrazki z Polski współczesnej.
  - 21.00—21.40: 34-ta audycja z cyklu „Twórczość Fryderyka Chopina”, w opracowaniu prof. dr. Zdzisława Jachimeckiego. Wykonawcy: Dezyderusz Danczowski — wiolonczela i Gertruda Konatkowska — fortepian.
  - 21.40—21.55: „Stanisław Brzozowski” (w 25-lecie zgonu) feljton wygłosi Kazimierz Wyka (z Krakowa).
  - 21.55—22.15: Audycja z okazji narodowego święta Japonji.
  - 22.15—23.00: Muzyka taneczna w wyk. Małej Orkiestry P.R. pod dyr. Z. Górzyńskiego.
  - 23.00—23.05: Wiadomości meteorologiczne dla żeglugi powietrznej.
  - 23.05—23.30: Muzyka salonowa w wykonaniu ze spou Haliny Adamskiej. (Transmisja z kawiarni „Ziemiańska” w Łodzi).
- NAJCIEKAWSZE AUDYJCJE ZAGR.
- 17.00. PARIS P.T.T.: Koncert orkiestrowy.
  - 17.15. ANGLJA (Nat. Progr.): Muzyka taneczna.
  - 18.00. Recital śpiewaczy.
  - 18.50. BUDAPEST: Recital fortepianowy.
  - 19.15. RYGA: Koncert chóru uniwersyteckiego.
  - 19.30. WIEN: Wesole rozmaitości muzyczne.
  - 20.35. MEDJOLAN: „Miłość trzech królów” — opera Montenezzi.
  - 21.00. OSŁO: Muzyka francuska.
  - 21.10. RZYM: Muzyka kameralna.
  - 22.30. BUDAPEST: Muzyka jazzowa.
  - 22.30. KOPENHAGA: Muzyka wiekańska.
  - 22.45. RADIO PARIS: Muzyka taneczna.
  - 23.40. WIEN: Muzyka lekka.

Kronika artystyczna

„BALLADYNA” W ŁODZI I W... LONDYNIE.
Równocześnie z premierą łódzką „Balladyna” odbędzie się premiera pięknego dzieła Słowackiego w jednym z teatrów w... Londynie. Widowisko to przygotowuje słynny aktor i reżyser rosyjski, Michał Czechow, który stworzył własną koncepcję reżyserską „Balladyny”. Ciekawe, jak wypadnie ta polska sztuka na scenie angielskiej w reżyserji rosjanina...

„CZAR MIASTA KOŚCIUSZKO”

Pod tym tytułem ukazała się w Chicago w języku polskim powieść, której autorem jest dziennikarz polsko-amerykański Artur Waldy. Jak wiadomo, istnieje w Stanach Zjednoczonych miasto Kościuszko, nazwane na cześć polskiego bohatera, podobnie jak istnieje miasto Pułaski, nazwane od nazwiska Polaka, który walczył o niepodległość Ameryki Północnej. Przedmowę do powieści napisał znany działacz na terenie Polonii amerykańskiej, p. Kania, który twierdzi, że książka ta stanowi drogę do zbliżenia polsko-amerykańskiego.

CHÓR DANA W PODRÓŻY

Chór Dana znów udal się w tournée zagraniczne. Nasi doskonali piosenkarze będą się produkować na Lotwie i w Estonji. Program ich zawiera 19 piosenek, śpiewanych w językach polskim, angielskim, francuskim, lotewskim, niemieckim i rosyjskim. Na jesień przewidziany jest wyjazd Chóru Dana do Ameryki.

POETA POLSKI PISZE SCENARIUSZ DLA AMERYKI

Buletyn propagandowy wielkiej wytwórni amerykańskiej „Metro-Goldwyn-Mayer” donosi, że wytwórnia zamówiła scenariusz filmowy o charakterze polskim u pewnego poety warszawskiego. Wiadomość ta jest podobno autentyczna, poeie tym jest autor licznych tomików, Józef Czechowicz.

Wytwórnia Itala-Film przygotowuje film „Maria”, w którym wystąpi znakomity śpiewak włoski Gigli. Partnerem jego będzie Käthe von Nagy. Zdjęcia rozpoczną się w maju r. b. Akcja filmu toczy się w Paryżu, połudn. Francji i Neapolu.

Trener
Jak się...
będzie do...
Związku...
ciągu paru...
ból miejsc...
trenerem P...
wał w Angl...
ze stylem gr...

Raid
Doroczny...
dookoła Ło...
ry miał się...
łożony przez...
Przesuni...
du, że w d...
cyklowego...
do Warszaw...
którym to r...
nicy łódzcy...
Ubiegłej...
ringu otwor...
Radogoszca...

Rewj
W dniu...
ganizuje na...
akcie na otw...
ka rewje sp...
a więc pili...
pańników, l...
szereg zawo...
karski, zaw...
sportowych...
syczne i t...
swoją dorob...

Zapa
Kluby...
przyjazdu...
do Polski...
wian do na...
czu towarz...
drużyna W...
ten w Pab...
terosowaniu...
Zapaśni...
ką klasę...
ewementa...

Jak po...
Ł.O.Z.P.N...
nie grazca...
twierdzo...
w miedzy...
związku łó...
domit ŁKS...
nicki będz...
ŁKS-ie, po...
epreciwi...
ŁKS-ie na...
Kiel, jak...
brdzie mus...
ku tygodni...

Doskor...
wi, który...
pił w mec...
kontuza kl...
przez jakie...
nym z Wa...

Galeck...
już do zdr...
z Wartą.

Dział
Ko
z d

1. W...
zawodów...
zawody ja...
dami, w...
po, ich za...
usiwalni p...
świadomie...

2. Up...
nia kandy...
Ł.Z.O.P.N...
W zg...
personalja...
tychczos...

3. W...
towego w...
działalno...
skreśla si...
z listy cz...

Zawo...
tycznie z...
karencji...

4. Po...
rzelskiego...
wie Mar...
kiegokole...
4-ch mies...
do Ania...
ka Berna...
Chodakov...

5. W...
tawy do...
wianka”...
zi. 18, p...
nia kłbu...
na wpły...

SPORT

Trener dla tenisistów łódzkich

Jak się dowiadujemy, w połowie maja przybędzie do Łodzi trener objazdowy Polskiego Związku Lawn-Tenisowego, Jasiński, który w ciągu paru tygodni trenować będzie graczy klubów miejscowych. Jasiński jest zawodowym trenerem P.Z.L.T. i przez dłuższy czas przebywał w Anglii, gdzie miał możliwość zapoznać się ze stylem gry najlepszych tenisistów świata.

Raid motocyklowy Union-Touringu

Doroczny motocyklowy raid Union-Touringu dookoła Łodzi o charakterze ogólnopolskim, który miał się odbyć w dniu 24 maja, został przełożony przez organizatorów na 14 czerwca.

Przesunięcie terminu nastąpiło z tego względu, że w dniu 24 maja (z okazji święta motocyklowego) urzęda raid motocyklowo-radjowy do Warszawy Polski Związek Motocyklowy, w którym to raidzie wezmą również udział zawodnicy łódzcy.

Ubiegłej niedzieli motocykliści Union-Touringu otworzyli sezon, organizując wycieczkę do Radogoszcza.

Rewja sportowców WIMY

W dniu 10 maja Klub Sportowy Wima organizuje na własnym stadionie przy ul. Rokicińskiej na otwarcie oficjalnie sezonu letniego wielką rewję sportowców wszystkich gałęzi sportu, a więc piłkarzy, gimnastyków, tenisistów, zapasników, lekkoatletów i t. d. Odbydzie się szereg zawodów pokazowych — jak turniej piłkarski, zawody lekkoatletyczne, turniej gier sportowych, zawody strzeleckie, pokazy gimnastyczne i t. p., w których Wima zaprezentuje swój dorobek.

Zapaśnicy jugosłowiańscy w Łodzi

Kluby Wima i Kruszeender, korzystając z przyjazdu reprezentacji zapaśniczej Jugosławii do Polski, sprowadzają na 19-go maja jugosłowian do naszego miasta w celu rozegrania meczu towarzyskiego. Możliwe, że kombinowana drużyna Wimy i Kruszeendera rozegra mecz ten w Pabjanicach, które wykazują duże zainteresowanie sportem atletycznym.

Zapaśnicy jugosłowiańscy prezentują wysoką klasę, tak że mecz z nimi będzie dużym ewenementem.

Notatnik piłkarza

Jak podaliśmy przed paru dniami zarząd Ł.O.Z.P.N. unieważnił decyzję Wydziału „odnośnie gracza Huraganu, Rudnickiego, którego potwierdzono dla ŁKS-u. Okazuje się jednak, że w międzyczasie P.Z.P.N. uznał pierwotną decyzję związku łódzkiego i oficjalnym pismem zawiadomił ŁKS o potwierdzeniu tego gracza. Rudnicki będzie więc mógł ostatecznie grać w ŁKS-ie, pomimo iż zarząd Ł.O.Z.P.N. postanowił sprzeciwić się temu. Rudnicki, który grał już w ŁKS-ie na meczu z niemiecką drużyną Holstein-Kiel, jak wiadomo, uległ złamaniu nogi, która brzydzę musiał jeszcze kurować przez okres kilku tygodni.

Doskonałemu pomocnikowi ŁKS-u Welnicowi, który po paru tygodniach przerwy, wystąpił w meczu przeciwko Śląskowi, odnowiła się kontuzja klatki piersiowej i będzie musiał znów przez jakiś czas pauzować. Na meczu niedzielnym z Wartą zastąpi go Pegza II.

Gałecki, który chorował na anginę, wrócił już do zdrowia i będzie mógł grać na meczu z Wartą.

Dział oficjalny Ł.Z.O.P.N. Komunikat Zarządu z dnia 28 kwietnia 1936 r.

1. Wzywa się kluby, będące gospodarzami zawodów, aby otaczały sędziów, prowadzących zawody jaknajbardziej opieką przed zawodami, w czasie ich trwania oraz bezpośrednio po ich zakończeniu, w szczególności zaś, aby usuwali poza teren boiska osobników, którzy świadomie podburzają publiczność do wystąpień.
2. Uprasza się ponownie kluby do zgłaszania kandydatów na wakujący mandat sekretarza Ł.Z.O.P.N. w terminie 2-ch tygodni. W zgłoszeniu muszą być wyszczególnione personalia kandydata oraz krótki opis jego dotychczasowej działalności sportowej.
3. W związku z decyzją starostwa powiatowego w Brzeżnach łódzkich o zakazie dalszej działalności klubu wobec niezarejestrowania, określa się, R.K.S. „Młot” w Tomaszowie Maz. z listy członków Ł.Z.O.P.N.
4. Zawodnicy wymienionego klubu są automatycznie zwolnieni i nie podlegają przepisom o karaniu.
5. Pozbawia się p. Michała Krzywde-Pogorzelskiego (K.S. „Tomaszowianka” w Tomaszowie Maz.) pozbawieniem prawa piastowania jakiegokolwiek mandatu w piłkarstwie na okres 4-ch miesięcy, t. j. od dnia 28-go kwietnia b. r. do dnia 27.VIII.1936. za kaperowanie zawodnika Bernarda Rybzyńskiego z K.S. „Bzura” w Chodakowie do K.S. „Tomaszowianka”.
6. Wzywa się Konstancyjski Klub Sportowy do zapłacenia na rzecz S. S. „Przybyłowianka” (Zgierz) należnej z roku 1935 kwoty zł. 18, pod rygorem automatycznego zawieszenia klubu od dn. 4-go maja 1936 r. Wpłata winna wpłynąć do Ł.Z.O.P.N.

Afery b. burmistrza Otwocka

Jak budowano kasyno gry?—B. burmistrz sprzeniewierzył 30 tys. złotych.—Wielki proces w Warszawie potrwa kilka dni

Warszawa, 28 kwietnia. Przed sądem okręgowym rozpoczęła się dziś sensacyjna rozprawa przeciwko sprawcom nadużyć w Otwocku.

Na ławie oskarżonych zasiadli: były burmistrz Otwocka, Michał Górzyński, kierownik rachunkowości magistratu otwockiego Eugeniusz Wdowiak, inżynier elektrowni Wacław Krajewski, oraz referent podatkowy Franciszek Kuczyński.

Obszerny akt oskarżenia, spisany na 60 stronach pisma maszynowego, zawiera opis wszystkich nadużyć, jakich dopuścili się oskarżeni.

Za czasów urzędowania Górzyńskiego funkcjonowała w Otwocku ręczna piekarnia. Na inicjatywę burmistrza zmechanizowano ją. Inwestycja ta nie przyniosła jednak spodziewanych dochodów. Mimo, iż piekarze zainwestowali w pie-

karnię około miliona złotych, przedsiębiorstwo szło źle.

Aby pomóc piekarni, burmistrz polecił nie wpuszczać do Otwocka pieczywa z innych miast. W ten sposób mieszkańcy Otwocka zostali zmuszeni do nabywania pieczywa z piekarni mechanicznej, mimo iż ceny były niezwykle wysokie. Jednak i to nie uratowało piekarni.

Gdy wierzyciele piekarni domagali się zwrotu należnych im sum, Górzyński oświadczył, że piekarnie przejmie miasto, o ile on otrzyma za to 25.000 złotych. Okazało się wówczas, że Górzyński wziął łapówki nie tylko od wierzycieli piekarni, ale i od innych dostawców miejskich. Pomagał mu w tem inż. Krajewski.

Między innymi wzięli oni łapówki od firmy, która zbudowała słynne kasyno

w Otwocku. Za oleje i smary przepłacano 30 do 40 proc., z których to sum płacili następnie dostawcy wysokie łapówki niesummiennym urzędnikom. Poza tem Górzyński szafował pieniędzmi z kasy miejskiej.

Ogółem przywłaszczył on sobie 30 tysięcy złotych.

Wdowiak, który był kierownikiem rachunkowości magistratu otwockiego, posiadał dwa kina „Corso” i „Oaza”. Kuczyński, który był referentem podatkowym, za wiedzą Górzyńskiego nie ściągał podatku widowiskowego od kin, które stanowiły własność jego kolegi, Górzyńskiego. Wdowiak i Kuczyński nie przyznają się do winy. Jedynie Krajewski twierdzi, że dzielił się uzyskanymi nadwyżkami z Górzyńskim.

Sprawa potrwa kilka dni.

Podziękowanie.

Wszystkim krewnym, przyjaciółom i znajomym, którzy tak licznie wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi naszej najdroższej, niezapomnianej

ś. p. **STEFANJI z HEYMANÓW DAUBE**

i okazali nam w tak ciężkich chwilach tyle współczucia i życzliwości — Szanownemu Duchowieństwu, a przede wszystkim Ks. Drowi Rogowskiemu za serdeczne słowa pociechy wypowiedziane nad mogiłą, Szan. Panom Doktorom, w szczególności Drowi Dęgłowi i Drowi Goldlustowi za pełną poświęcenia opiekę, jakoteż Siostronom Szpitala Ewangelickiego za niezwykle serdeczną pielęgnację oraz personelowi i robotnikom firmy „Adolf Daube” składa najserdeczniejsze podziękowanie
Stroskana RODZINA

Po długich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem mój ukochany mąż, nasz drogi ojciec, brat, zięć i szwagier

B. P. **Leon Chwat**

Wyprowadzenie drożych nam zwłok nastąpi w czwartek, dnia 30 bm. o g. 2-jej po poł. z domu przedpogrzebowego. O strasznym tym ciosie zawiadamiają pogrążeni w bólu i rozpacz **ZONA, SYNOWIE, BRAT i RODZINA.** Uprasza się o nieskładanie kondolencji.

Postulaty właścicieli domów w sprawie usprawnienia działalności inspekcji budowlanej

W dniu wczorajszym zarząd zrzeszenia właścicieli nieruchomości w Łodzi wystosował do prezydenta miasta inż. Gładka pismo z prośbą o usprawnienie działalności inspekcji budowlanej w Łodzi. Ponieważ w roku bieżącym ruch budowlany w Łodzi jest bardzo intensywny i liczni inżynierowie, kierownicy budowlani oraz właściciele nieruchomości mają do załatwienia wiele formalności w inspekcji, zrzeszenie prosi prezydenta o zainteresowanie się i załatwienie następujących spraw:

- 1) Inspektorzy budowlani przyjmują interesantów w godzinach od 11 do 13, podczas gdy kasa wydziału jest czynna tylko do godz. 12-jej. Gdy więc interesant załatwi pomyślnie sprawę w inspekcji, a zatem musi uiścić odpowiednią opłatę — już okienko kasowe jest zamknięte i trzeba raz jeszcze stracić kilka godzin czasu następnego dnia. — Wskazaniem więc byłoby, aby inspektorzy przyjmowali interesantów w godzinach od 9 do 11 rano, tembardziej, że i biuro podawcze jest czynne tylko do godziny 12-jej, a nadto w późniejszych go-
- 2) Inspekcja budowlana zarządziła, że inżynier, który prowadzi roboty, nie może zastępować właściciela domu przed inspekcją. Jest to niewłaściwe, gdyż właściciel domu nie zna się na robotach i nie umie wyjaśnić wielu rzeczy a gdy ucieka się do zastępstwa przez adwokata — podraża to koszty budowy. Należy więc ustalić, iż inżynier, posiadający pełnomocnictwo od właściciela domu, ma prawo występować w jego imieniu przed inspekcją budowlaną.
- 3) W razie spostrzeżenia jakiegokolwiek błędów w złożonym planie, wskazanem byłoby, by inspekcja sama poprawiała je czerwonym ołówkiem, a nie zwracała planu, jak to ma miejsce dotychczas. Zdarza się bowiem, że plan kilkakrotnie wędruje tam i spowrotem, co onóżnia przystąpienie do robót.

TEATR MIEJSKI.
Dziś w środę, i w czwartek o godz. 8.30 wieczorem stanowiąca w dalszym ciągu niesłabnący ewenement artystycznej Łodzi, świetna, psychologiczna sztuka Brensteina „Intruz” z Edwardem Żyteckim w roli głównej.
W piątek premiera nieśmiertelnego arcydzieła Juliusza Słowackiego „Balladyna”, opracowana z pełnym pietyzmem przez reżysera Henryka Szlezyńskiego. Barwne dekoracje skomponował Konstanty Mackiewicz.

CZWARTY PORANEK DLA DOROSŁYCH W TEATRZE MIEJSKIM.
Poranki dla dorosłych w Teatrze Miejskim znalazły głośny oddźwięk wśród naszych melomanów. Jako czwarta z cyklu tego dnia będzie frapująca sztuka Bernsteina „Intruz” z E. Żyteckim w roli głównej. Ceny niższe.

TEATR POPULARNY (Ogrodowa 18).
Dziś o godzinie 8.15 wiecz. sztuka szwedzkiego dramaturga Rudolfa Vänlunda w trzech aktach p. t. „Strejk”, w reżyserji Mieczysława Nawrockiego.

TEATR „ROZMAITOŚCI”
W najbliższych dniach rozpoczyna występy teatr „Ararat”. Premiera programu pierwszego p. t. „Świat cudów” odbędzie się w dniu 1-go maja b. r.

FESTIVAL TANECZNY IRENY PRUSICKIEJ W FILHARMONJI
Jutro, w czwartek, 30-go b. m., wystąpi w Łodzi w sali Filharmonji o godz. 8.45 wiecz. zespół taneczny Ireny Prusickiej. Zespół odznaczony został na międzynarodowym konkursie tańca w Wiedniu wieloma nagrodami i na ostatnim tournée we Francji przez szereg miesięcy cieszył się wielkim powodzeniem. Pozostałe bilety sprzedaje kasa Filharmonji.

Nasz reporter zanotował:
Na ulicy Limanowskiego potrącony został przez motocykl i uległ licznym ranom tłuczonym głowy 9-letni Eryk Wagner, zam. przy ulicy Limanowskiego 51.
Chłopcu udzielił pomocy lekarz pogotowia w lokalu 1-go komisariatu policji. Kierowca — Ryszard Masłowski, zam. przy ulicy Zabiej 1, zostanie pociągnięty do odpowiedzialności.

Na ulicy Dąbrowskiej najechana została przez wóz i doznała złamania prawej nogi oraz okaleczeń 62-letnia Anna Lipczak, zam. przy ulicy Siewnej Nr. 11. Lekarz pogotowia skierował poszkodowaną do szpitala.

Sura Widawska, zam. w Kutnie przy ulicy Spokojnej Nr. 28, została wczoraj zatrzymana na ulicy DREWNOWSKIEJ przez dwóch osobników, którzy zaproponowali jej „okazyjne” kupno złotych kolczyków z brylantami. Po długich targach Widawska zapłaciła 215 złotych. Gdy „farmazoni” odeszli — przekonała się, że brylanty są ze szkła, a „złoto” z mosiądzu. Oszustów poszukuje policja.

Na ulicy Piotrkowskiej Nr. 22 w godzinach południowych, do przechodzącej w czasie największego ruchu ulicznego Niny Goldman, zamieszkałej przy ulicy PIRAMOWICZA Nr. 4, podbiegł jakiś osobnik i wyrwał jej sakiewkę z pieniędzmi. Na krzyk ograbionej przepadł zorganizowali pościg i rabusiu ujęto. Zatrzymanym okazał się Manela Keselman, zam. przy ul. Poludniowej Nr. 4. Osadzono go w areszcie.
Do mieszkanki Józefa Frontczaka przy ulicy Żelaznej Nr. 13, przez balkon na 1 piętrze dostali się złodzieje i usiłowali dokonać kradzieży różnych rzeczy, lecz splotzeni — zbiegli. Policja zarządziła poszukiwania.

Z LIGI MORSKIEJ I KOLONJALNEJ.
Zarząd oddziału obwodowego Ligi Morskiej i Kolonialnej podaje do wiadomości, że nadwyżka uzyskana z rautu-balu, urządzonego w dniu 8 lutego 1936 r. w wynagrodzi zł. 1651.18, została całkowicie przeznaczona na zasilenie funduszu ligi kolonialnej.
Jednocześnie zarząd oddziału obwodowego wyraża serdeczne podziękowanie komitegowi rautu-balu.

Obrót dewizami i obowiązek ich zgłaszania Co mówi dekret i rozporządzenie wykonawcze?

Ograniczenia w zakresie „obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi“ wprowadzone zostały dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej. Jest to dekret o charakterze poczęści ramowym, o dużym zakresie upoważnień dla ministrów w szczególności dla ministra skarbu. — Upoważnienia te — jak dotąd — tylko w części zostały wykorzystane w rozporządzeniu ministerjalnym z 26 kwietnia.

Handel zagranicznymi środkami płatniczymi — głosi dekret — o ile jedna ze stron, zawierających umowę nie jest Bank Polski lub przedsiębiorstwo bankowe, które uzyskało od Ministra Skarbu odpowiednie uprawnienia („uprawnienia dewizowe“) jest zabroniony.

Podobnie i handel złotem, przywóz jego i wywóz zagranicę są bez zezwolenia zabronione (nie dotyczy to przedmiotów mających znamiona gotowego do użytku wyrobu).

Wreszcie zakazane jest nabywanie zagranicznych papierów procentowych i dywidendowych, kuponów oraz sprowadzanie tych walorów z zagranicy, jak również i nabywanie od cudzoziemców i sprowadzanie z zagranicy polskich papierów procentowych i dywidendowych i kuponów od nich.

Pojęcie handlu zarówno zagranicznymi środkami płatniczymi jak i złotem jest bardzo szeroko sformułowane, obejmuje bowiem także obok kupna — sprzedaży również zamianę, pożyczkę, przelew i zastaw.

Kto jest „cudzoziemcem“

Dalszy zakaz odnosi się do przekazywania, wysyłania i wywozu jakichkolwiek wogóle środków płatniczych; taksamo wysyłania i wywozu zagranicę walorów i książeczek oszczędnościowych. Zakazane jest także „stawianie do dyspozycji“ cudzoziemców wszelkich środków płatniczych, uskutecznianie przekazów, przelewów i wplat bez względu na ich formę i walutę na rachunki cudzoziemców, prowadzone w krajowych przedsiębiorstwach bankowych, oraz uskutecznianie jakichkolwiek wplat w kraju z polecenia cudzoziemców. Tak szeroko sformułowany zakaz obejmuje więc wszelkie formy rozporządzania pieniędzmi przez cudzoziemców.

Tuż trzeba dodać, że „cudzoziemcem“ jest nie tylko cudzoziemiec w zwykłym znaczeniu prawnym tego słowa, ale każda osoba fizyczna lub prawna, mająca zamieszkanie lub siedzibę zagranicą, a

Nowi członkowie

T-wa kolejowego polsko-francuskiego

Warszawa, 28 kwietnia.

Na odbytem w dniu 25 b. m. dorocznym zgromadzeniu akcjonariuszów Tow. Kolejowego Francusko-Polskiego zatwierdzono sprawozdanie i bilans T-wa za rok 1935.

Ponadto zgromadzenie przyjęło do wiadomości sprawozdanie dyrektora, dotyczące wyników eksploatacji magistrali węglowej Śląsk — Gdynia.

W końcu dokonano wyboru nowych członków do rady Towarzystwa. Na miejsce ustępujących pp. ministra Ulrycha, wiceministra Koca i dyrektora Nowaka — weszli do władz Towarzystwa pp.: podsekretarz stanu w ministerstwie skarbu T. Lechnicki, zastępca szefa administracji armii płk. dypl. W. Filipkowski oraz naczelnik wydziału kredytu zagranicznego w ministerstwie skarbu W. Domaniewski.

NOWE PRAWO DEWIZOWE W PERSJL

Rząd irański opublikował dekret dewizowy, zabraniający nabywania i sprzedawania dewiz zagranicznych. Operacje dewizowe będą skoncentrowane wyłącznie w Banku Mellie Irańskim i Banku Cesarzkim. Prowizoryczny kurs jest ustalony w wysokości 80 riali za 1 funta szterlinga.

więc „cudzoziemcem“ w sensie restrykcji dewizowych może być także obywatel polski.

Mówiąc o definicjach dekretowych — warto dodać, że na wzór analogicznych ustaw obcych dekret szeroko ujmuje pojęcie środka płatniczego: Tak więc — środkami płatniczymi w rozumieniu dekretu niniejszego są pieniądze (monety, banknoty oraz wszelkie znaki pieniężne papierowe), tudzież weksle, czek, asygnaty kasowe, akredytywy, polecenia wypłat i przekazy. Pieniądze, nie mające w kraju obiegu ustawowego (pieniądz zagraniczny) oraz weksle, czek, asygnaty kasowe, akredytywy, polecenia wypłat i przekazy, opiewające na waluty zagraniczne i płatne zagranicą (dewizy), stanowią środki płatnicze zagraniczne.

Zgłaszanie należności zagranicznych

Dalszy zakaz dotyczy udzielania kredytu cudzoziemcom lub poreki za spłatę takich kredytów przez osoby fizyczne i prawne krajowe. O ile chodzi o kredyty uzyskiwane od cudzoziemców, — to kredyty finansowe ulegają zgłoszeniu w Banku Polskim (nie wymagają więc zezwolenia; ani zaś zezwolenia ani zgłoszenia nie trzeba przy kredytach towarowych).

Tyle o zakazach operacyjnych, które weszły w życie już z mocą dekretu.

Dekret zawiera dalej normę o obowiązkach zarówno meldowania jak i od-

Nowa emisja obligacji „Widzewa“

na pokrycie zobowiązań. — Propozycje układowe na zebraniu akcjonariuszów spółki

W dniu 14 maja odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie akcjonariuszów „Widzewskiej Manufaktury“ celem uchwalenia propozycji układowych dla wierzycieli spółki oraz udzielenia upoważnienia do zawarcia układu.

Pozatem walne zebranie powzwał ma uchwałę, upoważniającą władze spółki do wypuszczenia nowej emisji obligacji na zaspokojenie wierzycieli na sumę ogólną do 18.340 tys. zł., odpowiadającej sumie 700 tys. funtów angielskich względnie na dokonanie konwersji obligacji z emisji 1930 roku.

Obligacje tej emisji na sumę niespełnia 700 tys. funtów i oprocentowane na 8 proc. znajdują się przeważnie w rękach wierzycieli „Widzewa“. Uchwała walnego zgromadzenia akcjonariuszów upoważniła na spółkę bądź do skonwertowania, na podstawie układu, tych ob-

Kontrola czeków z archiwów banków

Lawina kar za czek postdatowany

Urząd opłat stemplowych w Łodzi, przeprowadził ostatnio liczne kontrole w archiwach banków, mające na celu ujawnienie t. zw. czeków postdatowanych. W wyniku tych rewizji władze stemplowe zakwestionowały bardzo duże ilości czeków, będących w obrocie miejscowym, nakładając przewidzianą art. 128 U. S. opłatę stemplową oraz 25-krotną podwyżkę. Wymierzone opłaty i podwyżki stemplowe sięgają bardzo poważnych sum, tak, że powstałe wątpliwość, czy uda się je choćby w części sściągnąć, tembardziej, że wymiary dotyczą również firm już zlikwidowanych oraz osób nie posiadających obecnie żadnych środków egzystencji.

Urząd opłat stemplowych kwestionuje realizowane czeki na podstawie ilości znajdujących się na odwrocie podpisów względnie żyr. Czek, posiadający dwa zry uznawany jest za postdatowany.

stepowania dewiz, której wejście w życie jednakowoż uzależnione jest od rozporządzenia wykonawczego. W myśl tego przepisu krajowe osoby fizyczne i prawne obowiązane są zgłosić Bankowi Polskiemu i zaofiarować mu do skupu wszelkiego rodzaju „należności od zagranicy ze wszelkich tytułów“. Ponieważ rozporządzenie wykonawcze wprowadzające w życie te normy ukazało się tylko w odniesieniu do eksportu — obowiązku meldowania i sprzedaży dewiz poza wpływami z eksportu — niema, przynajmniej narazie.

Specjalne postanowienie przewiduje uprawnienia dla ministra skarbu do ustanawiania komisarzy rządowych dla kontroli przedsiębiorstw kredytowych, a także prowadzących z zagranicą interesy handlowe (a więc także przedsiębiorstwa handlowe lub przemysłowe).

Dekret wprowadza u nas instytucję kont zablokowanych, na które dłużnik ma prawo spłacać swój dług względem cudzoziemca w walucie krajowej, a także na którego będą wpłacane sumy wyegzekwowane na rzecz wierzycieli zagranicznych od dłużników krajowych (wyroki sądowe zapadać więc winny z klauzulą uiszczenia sumy na konto zablokowane).

Tylko giełda warszawska

Dekret wprowadza dla wszelkich obrotów i obrachunków w zagranicznych środkach płatniczych kurs warszawskiej

giełdy pieniężnej. Kurs ten jest przymusowym nie tylko w sensie niedopuszczalności dokonywania operacji na podstawie innych kursów, ale i w sensie zakazu ogłaszania w jakikolwiek sposób innych kursów.

Dekret wyposażony jest w surowe sankcje karne, sięgające zależnie od rodzaju naruszenia prawa do 5 lat więzienia i grzywny do 200,000 zł. Ciekawym objawem surowości sankcji jest przepis, w myśl którego w wypadkach przemytnictwa należy zarządzić tymczasowe aresztowanie, a sędzia śledczy może złagodzić lub uchylić środek zapobiegawczy jedynie na wniosek prokuratora.

Rozporządzenie wykonawcze przede wszystkim normuje uprawnienia banków dewizowych i agentów dewizowych. Poza tem organizuje ono komisję dewizową w składzie przewodniczącego i dwóch członków. Mogą być tworzone ekspozytury lokalne komisji. (Kompetencja komisji — zgodnie z dekretem — rozciąga się na udzielanie zezwoleń na wszystkie operacje objęte zakazami).

Szczegółowe normy rozporządzenia regulują tryb zakupu pieniędzy oraz dewiz zagranicznych (tylko od banków lub agentów dewizowych) oraz sprzedaży (dewiz tylko bankom dewizowym, pieniądze bankom lub agentom dewizowym). Przekazywanie sum pieniężnych zagranicę dozwolone jest tylko za pośrednictwem banków dewizowych oraz poczty za odpowiednimi zezwoleniami. Kupować złoto w kraju wolno tylko bankom i agentom dewizowym z obowiązkiem odsprzedaży Bankowi Polskiemu lub za jego zezwoleniem na cele przetwórcze. Wysyłanie poczta zagranicę pieniędzy i walorów dozwolone jest tylko za zezwoleniem Banku Polskiego. — Weksle i czek wysyłane zagranicę powinny być opatrzone specjalną adnotacją Banku Polskiego. Wywóz zagranicę krajowych i zagranicznych środków płatniczych bez specjalnego zezwolenia dozwolony jest do kwoty zł. 500 na paszport zagraniczny. W każdym razie nie więcej niż zł. 500 przez miesiąc kalendaryjny. Przy wyjeździe do Wolnego Miasta Gdańska zł. 100, a przez miesiąc — zł. 500; przy wyjeździe w małym ruchu granicznym — zł. 50, a przez miesiąc — zł. 250. Powrotny wywóz zagranicę przywiezionych zagranicznych środków płatniczych dozwolony jest w ciągu 2 miesięcy.

Rozporządzenie to wprowadza normy szczegółowe o rachunkach wolnych i zablokowanych dla cudzoziemców w Polsce. W zasadzie z wyjątkami wskazanymi w rozporządzeniu wszelkie wpłaty na rzecz cudzoziemców są objęte kontami zablokowanymi. Sprzedaż zagranicę wypłat na Polskę dozwolona jest tylko Bankowi Polskiemu i za jego zgodą bankom dewizowym. Zapłata w walucie polskiej długu osobie trzeciej z polecenia wierzyciela — cudzoziemca jest bez zezwolenia zabronione.

Jak powiedzieliśmy, wprowadzony dekretem Prezydenta obowiązek odstepowania dewiz zrealizowany jest dotąd tylko co do sum z eksportu. Eksporterzy obowiązani są zaofiarować Bankowi Polskiemu lub bankowi dewizowemu całkowitą należność przypadającą im za sprzedane zagranicę towary według kursu odnośnej dewizy w dniu wypłaty lub postawienia im do dyspozycji równowartości w walucie polskiej. Bankowi zastrzeżono prawo żądania sprawozdań i dokonywania kontroli.

(zł.)

Sto
Na zebra
narodowego
wał stan st
kich oraz m
przytoczony
w roku 192
stwa Irland
funtów szte
tys. funtów
funtów (sa
tów). W
Irlandji uleg
monopolu d
mimo to ut
ski w wyso
przemówien
żłwoci zw
kich do Pol

Ujem
na c
Izba Han
że trwałac
sankcyj go
wie skier
na stosunk
niekorzystn
Izba Han
do czuwan
stosunków
uwając t
necelowe
polskiego o
lecia norm
sko - włos
zebranie cz
wanych w
spodarczyc
ku dzienne
handlu pols
naskutek z

E
Jak już
stawy z c
bankowskie
za Instytuc
na okazie
roku wym
posiadacz
watele wł
prawne. Je
nana w pr
sprzedane
rządzący
waż m. In
uznany za
to min. sk
narzusz
Polsce.

Biał
W mar
mi materia
w dalszym
duże ilości
mo znacz
kowały.
utrzymują
o kilka pr
niektórych
na lecz n
Miarodaj
cen ekspoz
cień. Ogó
z okręgu
137.892 kl
odbiórca
dnlowo -

Na we
dzi notow
pno 49,50.
poż. inwe
wersyjna
— 63,50.
mocniejsz

Liverp
czerwiec
sień 5,77.
dziej 5,61
kwiecień
5,58, sier
Egipski
nik 8,51.
maj 8,26.
Upper
nik 6,67.
5,63, maj
Broma
dzienik
Aleksa
14,98, list
Ashm
październ

